

NGAY TAY

KINH THỦ TỬ - THỨ
SÁY 23 DEC. 1939,
SỐ 193 - GIÁ 0\$12.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ :
80, ĐƯỜNG QUAN-
THÀNH - GIẤY NÓI 874

Phòng Triển-lãm

(Xem tranh)

- Đẹp ! tuyệt đẹp ! tuyệt đẹp !

LU'ÔNG NGHI BỔ THẬN

LE HUY PHÁCH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bệnh thận : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lương nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lương nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bắt điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỨNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bắt điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khi hư nữa. Trong người bần thần mỗi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chứng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p.00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00. kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHÁCH

10 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

SLOOP

COFAT

VIOL

Thuốc bổ huyết, chế riêng cho những người thiếu máu, mờ, ốm, ốm, làm cho đỏ da, chóng mạnh. 1 chai: 0p.95

VIN TONIQUE DU BON SECOURS
Rượu bổ. Một chai: 2p.00

Chế tại: PHARMACIE DU BON SECOURS
Mãe Nguyễn Đình - Hoàng
52 Bd Đông-Khánh - Hanoi - Tél. 454

Thái chãng là một bệnh **HÀN Y?**
KHÔNG
Bệnh đi-tĩnh, viên chữa khởi được
NHỮNG
nhũn chữa bằng thuốc
CÓ TÍNH
ICHTHO
mới chắc chắn dứt-tuyệt.
VÕ ĐÌNH DÂN
CHOLON - SAIGON - PENH
AN-HOÀ
8, CANTONNAIS-HANOI

Blouson ARISTO!!
MUA
PULL'OVER, BLOUSON..
marque
ARISTO
của hãng NAM-HAI chế tạo thì chắc chắn là được của tốt.
Nhiều kiểu rất mới.
Không nên ngần ngại.
NAM - HAI
BONNETERIE
45, Rue du Lac - Hanoi
Trước đền Ngọc-Son

Đã có bán
GIẢI-LAO CẤP-BỒ
Làm việc thiếu sức, nghỉ ngơi quá độ, dùng một hộp GIẢI LAO CẤP BỒ, sẽ thấy khỏe hẳn người lại và từ tinh thần đến sức khỏe cũng điều mình mãn trạng kiện thêm ra. Thành thạo dùng 1 hộp GIẢI LAO CẤP BỒ thì ngày làm việc cả 12 giờ cũng như làm việc có 6 giờ thôi. Ai dùng không được vừa ý xin bồi lại tiền. Giá 1p.00 một hộp.

KINH TIẾN TỤY TIÊN
Chữa khỏi hết các bệnh ở thận, khiến cho giao-hợp được lâu bền, khỏi hẳn bệnh liệt-duơng, hoặc di, mộng tinh, chỉ uống một hộp 1p.00 đã thấy kiến-hiệu.
HỎI MUA Ở
NHÀ THUỐC THƯỢNG-ĐỨC
15, PHỐ NHÀ-CHUNG - HANOI
Ở xa mua tỉnh hóa giao ngân, và mua từ 2p.00 trở lên mà gửi mandat về trước thì không phải chịu liền cước phí.

Van-Mo'i

BẢO TRINH - THAM
Giám-đốc: **HỒ VĂN TRƯỜNG**
Tòa báo: 7, Rue Charron - HANOI

Tờ báo dẫn tiên chuyên viết về những cái huyền-bí, éo-lc, hoạt-động về trinh-thám. Mỗi kỳ là đăng trọn một truyện giải. Là rất đẹp.
Mỗi số bán 0p.15, một năm 3p.20 sáu tháng 1p.70

SỐ HAI RA NGÀY 15 DÉC. SẼ ĐĂNG: Ma-Mường báo oán

Một truyện kỳ-dị của Trường-Xuân
2) Chiếc bút chì lạ (khoa học giải người)
4) Phv Công vượt ngục (tiếp theo).

SỐ 3 RA NGÀY 1er JANVIER 1940
Chuyên xe 6 giờ 30
của Chàng Khanh

5 con quẻ của Gestapo
Sở trinh-thám của Đức.
Một thứ mực bí-mật
Một bản kịch hát.

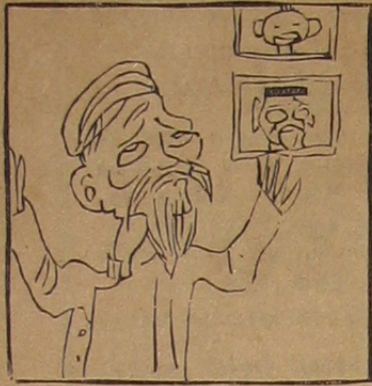
Miếng phao câu
của Mai-Lâm

Sẽ ra cùng với Văn Mời số 3
Cần thêm nhiều đại-lý, xin viết thư về hương-lượng

KINH THUỐC
KÍNH dưỡng-mục
cận-thị
viễn-thị
PEINTART
7 médicomants
HANOI
COMPTOIR COMMERCIAL
59, PHỐ HANG GAI, HANOI

THUỐC LY « CON CHIM » **THẦN ĐƯỢC**
Lý có hai thứ: **HÀN-LY** và **NHIỆT-LY**
HÀN-LY: Khi buồn đi là bức tức khó chịu, tưởng đi được nhiều, nhưng đi phải giãn khổ, buồn đi luôn, trước khi đi phải quặn đau bụng. khi đi ra thườn thị lầy lầy như mũi, hoặc hung hung như óc cá, không có máu tươi, ấy là Hàn-ly, nếu đúng bệnh như thế, uống 1 liều thuốc Hàn-ly « CON CHIM » số 1 ắt phải khỏi. Mỗi liều có: 0p.15
NHIỆT-LY: Khi đi là cũng bức tức như Hàn-ly, có khác là, khi buồn phải vội vàng không quặn đau bụng, mà đi thì có máu tươi, thường sốt ruột và thêm an, ấy là Nhiệt-ly. Nếu đúng bệnh như thế, uống 1 liều thuốc Nhiệt-ly « CON CHIM » số 2 là phải khỏi. Mỗi liều có: 0p.15
Ai mua cứ đến hỏi các nhà Đại-lý « **PHÒNG-TÍCH CON-CHIM** » & **VÕ-ĐÌNH - TÂN** 178 bis, Route de Lach-Troy An Từ Kim-Tiền năm 1926

CƯỜI SỐ

— Cụ H. nhà đạo đức chuyên nghiệp ở phòng đi ra, vừa thở dài vừa than: «Thật là luân thường đảo ngược, phong hóa suy đồi! Có ai lại, tranh vẽ con treo trên tranh vẽ bố bao giờ!»

— Một họa-sĩ thấy một ông đứng tuổi tý tay vào cầm, sát mặt gần bức tranh lồng kính của mình, trông có vẻ nghĩ ngợi, chăm chú như đang khảo cứu nghệ thuật tác phẩm. Họa sĩ cảm động. Từ hôm mở phòng đến giờ, lần đầu có người đề ý đến bức tranh ấy. Họa sĩ nghĩ: «Đấy mới là tri kỷ của ta!» Rồi lại gần để làm quen ông khách: khách đang soi mặt vào kính lấy móng tay nhổ nốt mấy cái râu cầm bốt sọt chưa cạo!

— Một mầu chuyện: «Thề nào tôi cũng phải mua bức tranh ấy. Bức tranh vẽ xấu, người kiểu xấu, nhưng tôi nhất định mua! mua để báo thù con mẹ Cai, nó đã khinh tôi! Vì chính bức tranh vẽ nó đấy! Tôi mua treo trong phòng ngủ của vợ chồng tôi, để khi vợ tôi đi, đứa con sẽ giống con mẹ ấy cho nó nhục!»

— Một chàng trẻ tuổi vào mua một bức tranh họa một thiếu niên trẻ đẹp. Trước kia ký giấy đặt tiền nhận mua, chàng yêu cầu họa sĩ một điều: vẽ thêm râu mép và râu cằm vào bức tranh và cứ bày bức tranh cho đến khi phòng Triển lãm đóng cửa; rồi ghé vào tai họa sĩ nói: «Chờ giấu gì ông, thằng ấy đánh hơi tranh vợ với tôi đấy!»

của TÔ TỬ

Kiểm duyệt bỏ một tranh

Người

Phòng triển lãm

Hôm 16 vừa rồi, phòng Triển lãm đã mở cửa.

Kết quả cũng rục rờ như mấy lần trước, có lẽ còn hơn nữa. Khách đến xem đông như chầy họ; và số người mua tranh rất nhiều, tuy hiệu giờ đương lúc chiếu tranh. Nhiều người Annam đã biết mua tranh, và nghệ thuật đã bắt đầu có thể nuôi sống được nghệ sĩ.

KIỂM DUYỆT BỎ

Quyê cóc từ

Ở Ninh Bình có sự lạ.

Nguyên ông thầy bói đại tài Hoàng Chấn, ở làng Bạch Cừ, có một nhà ngôi năm gian, cột gỗ lim rất chắc và đẹp. Nhưng ông vẫn chưa lấy làm mãn nguyện, bèn mua tre, gỗ về để làm thêm một ngôi nhà nữa, chỉ còn đợi ngày lành tháng tốt là bắt đầu khởi công.

Ngày lành tháng tốt đã đến. Một buổi chiều gần đây, trong khi mọi

người trong làng đương bận cấy cấy ở ngoài đồng, thì nhà ông phát hỏa. Không ai trông cứu nên chỉ trong chớp lát là hai ngôi nhà đã hóa ra tro. Ông Chấn có ba chục bạc giấy trong hòm cũng bị cháy nốt, đành ôm đầu mà ngồi buồn nhìn ngọn lửa bốc lên ngàn ngút... Nửa trong tưởng tượng thôi, chứ thực ra thì mái ông có thấy gì đâu. Cũng như ông đã nhìn tương lai hộ người khác, đoán trước như thần rằng nhà người sẽ thất tài... hay bị hỏa hoạn.

Con ông, còn nhà cửa của ông, ai có hỏi tại sao mà ông không bói trước để tránh hỏa hoạn, hẳn ông phải gạt nước mắt mà trả lời rằng đó là số trời, không tránh được.

Cũng như những người đến nhờ ông xem bói, mất tiền biển ông cũng chỉ là tại số trời không tránh được.

Một chỗ làm thú vị

BÁO MỸ vừa mới đăng tin rằng Elliott, tay dao phủ của New York, sau khi đã hành hình hơn 300 tù nhân, đã hóa điên.

Chính phủ bèn định tuyền người thay, và tưởng sẽ có ít người đề ứng cử. Ngờ đâu, đơn xin làm coi nghề thú vị ấy bay về như bướm bươm.

Có người xin giảm giá mỗi đầu tù 150 dollars xuống một 100 (chừng 400 đồng bạc Đông-dương) và cam đoan rằng công việc sẽ vẫn êm đẹp như trước, và càng ngày lại càng hơn nữa.

Có một người đàn bà xin nói chân nói rằng công việc rất dễ; cứ để bà ta nhìn hai ba lần là đủ quen như việc bẻ nước vậy.

Một người khác, muốn tỏ ra mình là một tay trí thức, nói rằng muốn làm một nhà dao phủ tốt, không phải chỉ là một người đàn ông là đủ, mà còn phải là một nhà tâm lý, một người thông minh, hiểu rộng về các vấn đề xã hội nữa! Nghĩa là phải là một nhà triết học có tài, mà người này chắc tin mình là nhà triết học có tài ấy.

Báo nhiên người tranh nhau cái chỗ làm bỏ vắng ấy, khiến cho các phạm nhân bị tội tử hình bên Mỹ đến rớt nước mắt vì những tấm lòng qua sót sáng ấy đối với họ. Vì đã danh rằng chỉ vì yêu cái nghề đẹp để ấy mà chùng ấy người xin làm, chứ không phải là vì mỗi đầu được 5, 6 trăm bạc! Có khi nào lòng người lại tí tiện thế!

Lệ làng

LÀNG mà không có lệ ắt không phải là làng Annam.

Mà lệ làng Annam, ai cũng biết, có lắm khi bắt đầu từ đời ăn lông ở lỗ mà nguyên đến bây giờ vẫn còn.

Một thí dụ. Làng Cổ Hiền tỉnh Quảng Bình trong Trung là một làng yên tĩnh có thể đến ở được nếu không có cớ tục với cớ lệ.

Một người kia, tên là Huyền, đến ngụ ở cái làng Cổ ấy đã bốn đời rồi. Ông cha để lại cho bác ta vài mẫu ruộng tư làm ăn và, muốn cho cớ tục

SẮP CÓ BÁN

THẠCH-LAM

NGAY MỜI

TIÊU-THUYẾT

Một cuốn: Op.55

Có in rộng cho các bạn yêu sách đẹp 40 bản trên giấy thượng hạng, có chữ ký của tác-giả, giá từ 1p đến 2p 50. Lại mua ngay không hết.

CON CÁ THẦN

của: HOÀNG-ĐẠO

Cuốn thứ hai trong loại Sách Hồng. Giá Op.10

va viêc

nhỏ quá nhiều, bác đã đóng góp đầy đủ...
 năm nay, ông thân sinh ra...
 ông đã mai táng nó...
 ông không thể là xong, chúng quên

ông tình đến cô lệ. Cô lệ đến nỗi...
 ông trả lời rằng đây là lý tưởng...
 ông năm rồi vẫn không hiểu ra làm...
 ông nên không dám cho. Các sắc hào,

được hỏi đến, cũng không nhớ ra nữa...
 kể nói ngu cư chôn một ngôi mà phải...
 30 quan, kể nói 50 quan, kể nói không...
 cho dân ngu chôn trong làng. Nói...
 rút lại, không ai biển cả lệ ra làm sao...
 cả và lý Mao đánh phải mời làng hội...
 tế đồng để đề liên tịch.
 Nhưng đại được làng lễ tự cho đủ...
 và quyết định cho xuôi thì có lệ già...
 mất rồi, nên Huyện đành nhờ người...
 xin miếng đất ở làng khác mai táng.
 Vì thế nên cô lệ của làng Cổ hiện...
 vẫn chưa ai biết rõ. Cả đến ông Bành...
 tế cũng vậy.

Hoàng-Đạo

NHỮNG VIỆC

Anh - Pháp - Đức chiến tranh —
 ở Tây-Dương, thuộc hải phận xứ...
 (Nam Mỹ) vừa có một cuộc...
 xảy ra giữa đội giữa một chiến hạm...
 Đức và ba chiến hạm Anh. Chiến Graf...
 (10.000 tấn) của Đức trong khi...
 đánh phá các tàu buôn của đồng...
 minh bị ba chiếc chiến hạm Anh vây...
 đánh. Sau suốt một ngày giao chiến,
 chiếc Von Spee bị trọng thương phải...
 chạy vào cửa bờ của Uruguay, song bị...
 nhiều chiến hạm Anh và Pháp vây nên...
 nhiều chiến hạm Đức đã tự đánh đắm, không...
 để cho tàu đồng minh làm hại. Kế luôn...
 là một chiếc tuần dương nữa (6.000...
 tấn) của Đức vừa bị tấn ngầm Anh đánh...
 chìm.
 Về bộ, tình hình mặt trận Pháp-Đức...
 vẫn không thay đổi.

Nga-Phần chiến tranh — Nga đã...
 mở cuộc tấn công khắp các mặt...
 trận, song không thể tiến được và bị...
 đẩy lùi hàng vạn quân với trên trăm chiếc...
 xe tăng; các mặt trận quân Phần đều...
 thắng. Tuy thế Phần vẫn muốn điều...
 đình với Nga chưa trả lời.
 Nga đã bị trục xuất ra khỏi hội Quốc-

Trung Nhật chiến tranh — Quân...
 Tàu đang tiến công khắp các mặt trận...
 Hoa-trung và Hoa-bắc. Tại...
 Quảng tây, vì quân Tàu sắp phần công...
 làm-sinh nên quân Nhật đã đốt cả các...
 làng ở chung quanh Nam ninh để dùng...
 làm bãi cho tiện. Ở Hà-nam quân Tàu...
 đánh vào thành Khai-phong (kinh thành...
 của Hà-nam), hiện hai bên đang đánh...
 nhau ở trong thành.
 72 chiếc máy bay ném bom Nhật vừa...
 tấn đánh Tô-suyền, song vì có sương...
 mù nên không phá hại được mấy.
 Theo tin Nhật, Nga sắp sửa ký hiệp...
 ước đình cả dài hạn với Nhật.

Năm 1940 sẽ thêm vài hạng...
 thuế môn bài. — Các thuế rượu và...
 thuế thuốc phiện, các thuế bói, thuế...
 tướng, các người làm và bán đồ chơi...
 trẻ con, các nhà cho vay tạm thóc gạo...
 ở thôn quê, v.v.
 Một trường cứu tế xã hội sẽ...
 lập tại Hanoi để đào luyện lấy người...
 nhận bá những phương pháp vệ sinh...
 cho dân quê.
 Trong trường có 3 hạng học sinh:

CHÍNH TRONG TUẦN LỄ

học sinh thực thụ, học sinh tự do và...
 hàng thính học sinh. Học sinh thực thụ...
 phải có bằng hộ sinh và được học bằng...
 30đ một tháng, hạn học 10 tháng. Tự...
 do học sinh phải có bằng cấp bậc cao...
 đẳng tiểu học, hạn học 2 năm. Bằng...
 bình học sinh thì chỉ cần có ít học lực...
 để theo các khoa ở trong trường.

Một kỳ thi thứ hai vào trường...
 sĩ-quan và hạ sĩ quan đã mở vào...
 ngày 22 và 23 Decembre cho những...
 người muốn thi vào các ban ấy mà chưa...
 kịp dự kỳ thi ngày 4 và 5 Decembre.

Đại hội nghị Kinh-tế và Tài-...
 chính đã họp hội đồng công khai để...
 xét số dự toán năm 1940. Ông Baffeleuf...
 quả quyết rằng những món tiền năm...
 1939 có nhiều món quá phí phạm và...
 kể một thí dụ là món chi tiêu về các...
 phái bộ. Món này trước dự định 24.000...
 đồng mà sau tiêu tới 140.000 đồng,
 mà xé ra nhiều phái bộ chẳng có ích...
 gì. Trả lời ông Baffeleuf, ông giám đốc...
 nhà Tài chính nói việc cử phái bộ là...
 do chính phủ quyết định, ông chỉ việc...
 tuân theo và định số tiền, vậy ông không...
 chịu cái tiếng phí phạm của ông Baffe-
 leaf gan cho ông. Ông Baffeleuf yêu...
 cầu từ nay có tên những việc bất...
 thường, ngoài số tiền dự định của số...
 dự toán, thì nên hỏi ý kiến ban thường...
 trực Đại hội nghị.

Đại hội nghị bãi món tiền 13.000đ. tiền...
 về việc gửi 4 viên chức bản xứ sang...
 Pháp.

Ủy ban yêu cầu chính phủ lập xưởng...
 đúc súng đạn và rút món dự chi về việc...
 lập xưởng đóng máy hay ở Đông dương,
 cho là không có ích lợi trực tiếp. Ông...
 phó Toàn quyền trả lời rằng đó là ý...
 định của ông Tổng trưởng bộ thuộc địa...
 và là việc cần thiết, phải thực hành...
 ngay.

HỘP THƯ

Ô. H Q., Hanoi — Nhận được rồi.

Sách mới

Bản báo mới nhận được quyền...
 Cứu cấp kỹ phương do nhà thuốc...
 Thượng Đức soạn và xuất bản.
 Giá 2p.00.

NGAY NAY «Số Mùa Xuân» 1940

NHỮNG CUỘC THI:

THI TRANH KHÔI HẢI VỀ TẾT: Giải nhất: 10đ.00, giải nhì: 8đ.00
 giải ba: 4đ, tư và năm: 8 tháng báo và 2 cuốn sách của Đời Nay.
THI VUI CƯỜI VỀ TẾT: Giải nhất: 10đ., giải nhì: 8đ., giải ba: 4đ.
 tư và năm: 8 tháng báo và 2 cuốn sách của Đời Nay.
THI NHỮNG TRÒ CHƠI GIẢI TRÍ: (phải chuẩn bị trò chơi lý-thủ và...
 mới lạ, chưa từng có) — Giải nhất: 15đ., nhì: 10 đ., ba: 7đ..

Ngoài ba cuộc thi ấy, những các bài vẽ loại khác: văn vui, thơ,
 ký-sự, câu đối v.v... tòa báo rất hoan-nghênh. Và những bài đăng
 trong Số Mùa Xuân đều có tiền nhuận-bút xứng đáng và các thứ
 sách biếu của nhà xuất-bản Đời Nay.

TẾT AN-NAM: Chúng tôi hết sức hoan-nghênh những bài ký-sự
 về Tết Annam, những phong-tục Tết của nước ta, nhất là những
 truyện nhỏ, những giai-thoại về Tết ngày xưa trong nước, trong
 lịch-sử hay trong xã-hội.

Các bạn gửi bài dự-thi xin nhớ đề trên phong bì: SỐ MÙA XUÂN
 NGÀY NAY — Hạn gửi bài đến 18 giờ NGÀY 7 JANVIER 1940

Những bản giấy tốt (cả tranh phụ bản và bìa)
 dành riêng cho các bạn thích có tờ báo
 đẹp và quý để trong tủ sách gia đình.

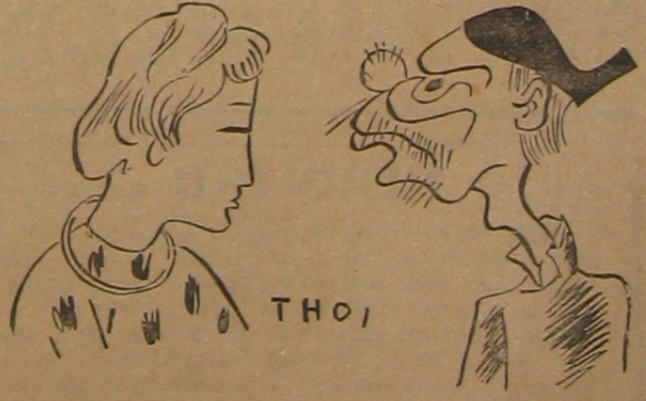
Trước sự hoan nghênh nhiệt-liệt của các bạn đọc đối với
 những bản giấy riêng năm ngoài, năm nay chúng tôi cũng
 dự định in những bản Ngày Nay Số Mùa Xuân 1940

TRÊN GIẤY HẠNG TỐT:

50 bản, số in nhất định, dành riêng cho những
 người đặt tiền trước. Mỗi số bán: 2p.00
 Tiền đặt gửi đến Nhà Xuất Bản Đời Nay,
 từ giờ đến: 31 Decembre 1939

Giá quảng-cáo trong số Mùa Xuân

Trang bìa in nhiều màu cả trang 80p.00. Hai trang bìa (mặt trang)
 mỗi trang in thường 60p.00. Nửa trang 35p. Phần tư trang 20p.00.
 Còn những trang khác, trang nào cũng giá 50p. cả trang, 30p. nửa
 trang và 15p.00 một phần tư trang. Giá nhất định, nhận đăng phải
 trả tiền trước.
 Xin thương-lượng ngay với ông Nguyễn Trọng-Trạc ở Tòa báo.

LÝ TOÉT — Ông nhà mệt nặng ?
 CÔ SINH — Vâng, tôi lo qua, nhờ thầy tôi mệnh hệ nào thì thật khổ.
 LÝ TOÉT — Tội nghiệp !
 CÔ SINH — Hai ba năm nữa mới được lấy chồng.

NHỮNG HI VỌNG VỀ HỘI HỌA

tại Phòng Triển-Lãm năm nay

M ỖI năm, ngày mở phòng Triển-lãm của hội Việt Nam Mỹ thuật Kỹ nghệ của cụ Tardieu sáng lập là một ngày hội họp đông đủ của các họa-sĩ. Những tranh ở khắp các nơi trong xứ rủ nhau cùng ra mắt những người yêu Đẹp. Những cảnh vẽ ở Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ, Lào và Cao-mên đều có mặt.

Bên cạnh các họa sĩ mới, ta lại được gặp những người cũ hoặc đổi nhiều, hoặc đổi ít. Nhưng người nào cũng đưa lại cho ta một mối hy vọng về tương lai và phá tan những lời dèm pha của những kẻ cả tiếng lên rằng: những tác phẩm thuộc về cảm hứng đối với ta không thể có được!

Tò ngọc Vân lại cho ta ngắm một nghệ thuật lưu loát và chắc chắn của một thông minh già dặn. Nguyễn Phan Chánh vẫn dịu dàng. Bức tranh dài hai con cò dưới gốc mận nở hoa là một lối vẽ hoàn toàn Á Đông có rất nhiều hy vọng mới. Những tác phẩm của họa sĩ Lương Xuân Nhị đứng đắn và xinh, nhẹ nhàng và rất dễ yêu. Trần Văn Cần âm thầm và hoạt động, rất cần đổi trong những sự tìm tòi mạnh mẽ.

Song những cảm giác đẹp mà các họa sĩ gợi trong lòng ta, tôi ghi lại đây chỉ có cái giá trị bằng năm và nếu nhiều ra chăng nữa thì chỉ là để ta sửa soạn theo kịp sự tiến bộ không ngừng của những nghệ thuật đó đương khi theo đuổi công cuộc xây đắp nền hạnh phúc về tinh thần bằng Hội Họa. Xem tranh và nhất là hiểu được những tư đẹp mới của Cảm Giác trong tranh, sung sướng và phấn khởi cho tâm hồn tưởng không kém khi ta may mắn tìm thấy một đỉnh lý của tư tưởng hay một lẽ phải trong vũ trụ.

Ta lại theo đuổi sự tung bưng sáng sủa của họa sĩ Trịnh Hữu Ngọc trên hơn mười bức tranh phần và sơn. Nguyễn Tường Lân vẫn đi dõm gây lên những nét vui tươi xinh xắn trên những đường toàn thể rất sơ sài. Nguyễn Cát

Tường xây lại những phố cũ của Hanoi gay gắt nắng mà vẫn không ra ngoài cái dịu dàng vàng chói của ngày hè. Hoàng lập Ngân phóng bút phác bằng màu phấn, những cảnh có thể rất linh hoạt. Bức tranh in gỗ của họa-sĩ An-Sơn Đỗ-đức Thuần làm ta nhớ sông Hồng-hà lấp lạt; nét vẽ gân guốc và bằng phẳng như đã thuộc về lịch sử. Nguyễn-Khaog, trên những bức lụa và những tấm tranh rực-rỡ sơn bằng lối ta, mới mẻ hẳn trong sự rõ ràng về hình cũng như về sắc và đi đến những toàn thể rất phóng túng. Sự mới mẻ đó phải chăng vì họa-sĩ đã ở Pháp về?

Dịu dàng, yên đẹp trước những cảnh đồng ao rộng rãi gần Hanoi lại là cái thích của họa-sĩ Trần Đình Thọ. Mau thuốc mắt mẽ như một chiều nắng hanh êm à trong bầu không khí lặng lẽ. Trần đình Thọ tả cái đẹp vui vẻ hùng vĩ của một làng Lào đòng đá trên con đường đi Banafao; những cây cỏ thụ rướm ra, những mai nha sai sạt ở giữa cao sơn hoang vu. Nguyễn Văn Cường tươi cười trong một cảnh xuân với những cô gái rất đáng yêu, xen trong hoa mai trắng nở. Họa-sĩ Nguyễn Văn Lý, tuy chỉ có một bức tranh in gỗ, cũng đủ cho ta thấy một tâm lòng cao thượng tôn sùng những nét hay, cổ kính và ngay thẳng. Phạm-Tú trong những bức pastel đưa ta đi qua những chiều muộn sắc với tấm lòng bài mộ những vẻ đẹp bền vững đang kính yên của núi sông. Bức « từa nhỏ mẽ » của họa sĩ cảm ta một cách thẩm thía. Ba cụ lặn lội ngồi cạnh nhím châu. Hai khuôn mặt đáng yêu tả bằng một nghệ thuật hoàn toàn sắc sảo và trong trẻo. Nguyễn Huyền tuy chỉ gửi đến mấy bức nhỏ cũng đủ tỏ ra rằng đã lực lưỡng và mạnh mẽ hơn xưa. Văn-Giáo trong những cảnh sáng sủa ngay ở Hanoi tìm được nhiều màu sắc hơn kém, tươi tắn và dịu dàng. Nguyễn Văn Đức gợi những cảnh Mường ở Hòa bình, cần đổi êm dịu như

trong chuyện thần tiên xa xôi, mà rõ rệt. Lại những cảnh hoang mang la lũng mà họa sĩ Nguyễn Văn Hùng đưa ta đến, màu thuốc thật táo bạo nhưng vẫn để cho ta nhận được ánh sáng vàng rực rỡ của những nắng chiều hàng sông. Lao-bao-Hùng trong những tranh lụa tả cần thận tỉ mỉ những đường dịu-dàng mà trái lại trong những tranh sơn họa sĩ lại gọt phác những cảnh rất sơ sài bằng những mảng màu mạnh mẽ. Nguyễn Nhật năm nay sắc sỡ như trong một bức thảm mà hơi cứng. Họa sĩ Trần bình Lộc ở Poom-penh cũng có gửi ra một bức lụa rất đẹp, toàn thể chắc chắn hơn xưa nhưng tiếc vì không kịp kịp để dự cuộc hội họa hàng năm vui vẻ này, ngay từ hôm mở.

Phong trào phục hưng nền mỹ thuật Việt Nam của cụ đốc Tardieu gây dựng ở đây càng ngày càng bành trướng và làng Hội Họa muôn sắc càng ngày càng đông đảo nên bên cạnh các họa sĩ đã từng gặp mặt trong các phòng triển lãm cũ ta lại thấy thêm một vài tài nghệ mới xuất hiện còn rất trẻ.

Họa sĩ Văn Tiếp có một vẻ ngờ ngời hay và một cách đặt màu lạ. Phạm viết Song và Nguyễn Phúc chịu khó đi tìm những cảnh miền mông của núi sông nhưng nét vẽ sơ sài và màu pha có hơi vội. Nguyễn tiến Trinh đặt màu dịu và có một vẻ mới. Nguyễn Cao Thượng đề đặt, toàn thể gợi trong một thứ ánh sáng xanh rất lạ. Nhan Chí hơi nặng nề một chút trong khi phác những cụ già đạo mạo. Nguyễn Bồng tả những cánh sen trắng rõ ràng sạch sẽ mà màu thuốc hầu như không có, hơi một chút khô khan như trong những tranh Nhật Bản.

Nhưng tương lai còn rộng và ta tin ở tấm lòng chân thành và quả quyết của các họa sĩ không hề nao núng đang hăng hái gây dựng cho ta một nền tư tưởng và cảm giác phong phú thật thích hợp

NGUYỄN ĐỒ CUNG

SÁO CÁI - Thăng bé ấy nó hót hay hơn chúng mình.

SÁO ĐƯỢC - Đã đà nh, vì chúng mình mở đợc, nó mở ngang kia mà.

Hạt Sạn

Quán quân giệt lùi.

Đ. P. số 4317 (trong bài « Kết quả coupe Junior... Nam-định »)

Đền lúc vào finale, Petit Pierre bị bận việc riêng xin forfait, nhường cho Huy Kiến vào demi finale.

Thế rồi Huy Kiến khi lọt demi finale sẽ vào quart finale? Đờ hy vọng lui mãi tới vòng đánh loại?

Hơn ai?

Đ. P. số 4320 (trong bài « Khảm Châu » trang 4.

Quán lính Quảng-làng, tuy chẳng được như binh sĩ Âu Mỹ song có một tinh thần kháng chiến hơn người.

Người đây là người Nhật hay người Tàu?

Người gì?

Cũng trong bài ấy: Cái đó xin để thời gian là người đối đáp rõ ràng hơn ai hết.

Thời gian là người? Là người nước nào? Nếu là người nước Tàu thì nó sẽ bênh Tàu, mà nếu nó là người nước Nhật thì nó sẽ bênh Nhật. Vậy còn rõ ràng hơn ai?

Đã dư.

Đ. P. số 4333 (trong bài xã thuyết « Các nước đã định rõ thái độ rồi ». Ở Islande, ta đã thấy tất cả nghị viên, trừ các ông nghị « đỏ » bỏ phiếu trực xuất các ông nghị cộng sản ra ngoài viện.

Nhưng ở Islande ta lại không thấy có một nghị viện nào, dù là nghị viện đỏ hay nghị viện trắng. Còn như nghị viện trực xuất ai thì ta thấy rõ ràng là trực xuất « ra ngoài viện » rồi. Chẳng lẽ lại trực xuất vào trong viện?

Năm tất cả chú?

Cũng trong bài ấy: Lối lệ Nam ninh là một trong ba cái mạch máu còn lại của Tàu sau mạch máu « đỏ » Tán cương và mạch máu « trắng » Văn nam.

Vị chỉ Tàu có lại tất cả năm mạch máu chứ không phải ba: 1) một mạch máu đỏ, 2) một mạch máu trắng Còn ba mạch máu kia hầu là một mạch máu vàng, một mạch máu tím và một mạch máu đen.

HÀN ĐÀI SẠN

ĐÃ CÓ BẢN TIẾNG THU của LƯU-TRỌNG-LƯ

Một tập thơ đầy nhạc điệu, đầy màu sắc, đầy phong vị đất nước. Một công trình ấn-loát đương đại mà xinh xắn. In từ đầu xuân đến cuối thu mới xong. Giấy thượng hạng. 6 bức tranh phụ bản. Bìa màu. Giá 1p.50 một cuốn, cước phí thêm 0p.32.

EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE M. TÔ-VĂN-ĐỨC, Directeur
110, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Cuốn thơ này toàn bán tiền mặt. Vì số sách in ra có hạn, các đại-lý nào muốn lấy bao nhiêu cuốn, xin cho biết ngay kéo hết, chúng tôi xin gửi theo lĩnh hóa giao ngẫu.

Bạn học-sinh! Còn chờ gì nữa mà không đòi cho được cuốn NỮ HỌC-SINH, một cuốn sách mà tác giả sẽ đưa các bạn vào trong cuộc đời thân mật đầy tình-cảm nhẹ nhàng và êm ái của các nữ-sinh ngày thơ. Sách in rất mỹ-thuật, giá 0p.3. Cước phí 0p.21

TIN MỚI

Ông Nguyễn tiến-Lãng vừa diễn ra Pháp-văn cuốn Hoa Tiên (Amour d'Annam), tức là truyện Hoa Tiên. Báo Courrier d'Haiphong đã phê-bình văn ông rằng: Không chế vào đâu được (s'ye impeccable). Sách dày 200 trang, giấy thường 0p.90, giấy lốt 1p.50.

Ngài cuốn này còn cuốn Vie de Trương Vĩnh-Kỳ, lịch-sử một văn học-giá cận-dại Annam, cũng do ông viết bằng Pháp-văn. Giá 0p.30 mỗi cuốn.

Hội ở Hương-Sơn-Đường, 97, Colon, Hanoi, thêm 0p.10 cước gửi thường mỗi cuốn.

Giải thưởng Tự-Lực Văn-Đoàn 1939 = 200p.

Hạn nhận bản thảo gửi dự-thí: 31 Décembre 1939

Ba tháng sau sẽ tuyên-bố kết-quả. Các bạn nên mau mau gửi sách dự-thí !

THÈ-LÊ. — Thè-lê trước định tiêu-thuyết, phóng-sự, văn-văn, 200 trang giấy học-trò, và thơ 20 bài. Nhưng vì có nhiều bạn yêu-ầu, và lại lượng không quan-trọng bằng phẩm, chúng tôi sẵn lòng nhận những tác-phẩm ngắn hơn, miễn là tác-phẩm đó đủ cho người đọc có thể biết đại khái về tài-nghệ của tác-giả.

Gửi đến : Ông THẠCH-LAM, 80 đường Quan-Thánh — HANOI

CÔNG VIỆC VĂN CHƯƠNG

Cảm hứng và làm việc

NGUỒI ta thường nói đến việc Lý thái Bạch uống một trăm chén rượu làm một trăm bài thơ, như một sự lạ lùng và đáng phục. — Tôi tưởng đó chỉ là một câu chuyện huyền-đẹp để và thú vị. Có lẽ, trong một lúc cảm hứng đột ngột, Lý Bạch đã làm được một, hai bài thơ hoàn toàn, nhưng chắc rằng những bài thơ khác nhà thi sĩ ấy đã chau ròi, sửa chữa mất nhiều ngày giờ. Người sau không muốn nhận cái cảnh nhà thi sĩ đắm chìm cố sức trên mảnh giấy là thanh nhả, nên muốn tìm một sự dụng dị linh hoạt thần tiên hơn.

Cái ý một lúc bừng viết xong bài thơ, và chỉ thơ làm trong lúc ấy mới hay, và đáng phục, cái ý đó đã khiến nhiều các nhà văn ta hiểu nhầm. Họ sinh ra khinh bỉ sự cố công, sự làm việc khó nhọc, và cố theo đuổi cái tài đạt bút viết một lúc trăm bài thơ. Có lẽ, một bài thơ ngắn, dăm bốn câu, có thể hoàn toàn ngay lúc cao hứng được; nhưng còn nói sao về một thiên tiểu thuyết chẳng hạn, mà sự kết cấu phải cần bao nhiêu công việc và ngày giờ ?

Trong lúc này, người ta thấy ra đời nhiều tác phẩm vội vàng, cần thả quá. Người đọc thấy rằng tác giả đã không chịu cố sức như có thể cố sức được, đã không chịu sửa chữa và gọt rũa tác phẩm cho được đẹp đẽ hơn. Họ đưa ra những tác phẩm mà họ đã không chịu nghiên ngẫm, mang trong trí não từ trước, và lúc viết lại không chịu tìm tòi cách dẫn tả đúng nhất ý tưởng mình. (Tuy thật rằng phần nhiều không có ý tưởng gì, và không như những người giàu ý tưởng chỉ còn tìm cách giải bày thôi, họ lại tìm cách làm thế nào để tỏ ra rằng có ý tưởng.)

Cái gương của những danh sĩ phương Tây đáng để cho chúng ta soi và bắt chước. Tất cả

các văn sĩ có thiên tài mà chúng ta quý mến, đều đã phải làm việc ghe gớm, đã trải qua bao đêm trắng để rửa gọt và sửa chữa lại những văn thơ, những câu văn mà trong lúc hứng họ đã vút ra trên mặt giấy. Tôi chỉ cần dẫn ra một vài thí dụ.

Flaubert đã viết đi viết lại cuốn «Madame Bovary», Maupassant có khi viết lại đến năm lần một cái chuyện ngắn. Balzac cũng viết nhiều lần, mà đến khi chữa bản rập của nhà in, ông còn chữa chỉ chút, đến nỗi có khi bản sau khác hẳn nguyên bản trước. Ấy là Balzac còn viết vội để chóng có tiền trả nợ nữa đấy. Chateaubriand chẳng đã viết tất cả mười bảy lần bài tả cảnh «Một đêm ở Mỹ châu» đó ư ?

Henri Duvernois bao giờ viết cũng có ba thứ giấy ba màu khác nhau để trước mặt. Thế nghĩa là ít nhất ông cũng viết lại ba lần bất cứ tác phẩm nào của ông, không kể nhiều khi viết hơn nữa. Một hôm, có người bạn hỏi xin bản thảo cuốn tiểu thuyết ông vừa xuất bản. Ông Duvernois dẫn bạn đến một cái hòm lớn, đựng hơn 127 tập giấy, và bảo : «đấy, bản thảo của tôi.»

Tolstoi, nhà văn nga nổi tiếng khắp hoàn cầu, chữa lại bảy lần bản thảo của ông Ta thử tưởng tượng cái công việc ông đã làm khi chữa như thế cuốn tiểu thuyết «trường giang đại hải» và bất hủ «Guerre et Paix» Gogol, một danh sĩ khác nước Nga, sau bảy năm nghiên ngẫm và viết tập thứ nhì của cuốn «Ames Mortes», đã đốt cháy bản thảo trước khi chết. Lòng bất mãn của nghệ sĩ đối với công việc của mình, hay có gì khác ? Không ai được biết.

Giờ tôi nói đến Dostoievsky, nhà viết tiểu thuyết, cũng người Nga, có lẽ nhà viết tiểu thuyết có giá trị nhất của các thế kỷ và của các nước trên hoàn cầu.

«Lúc năm mươi tuổi, ông ta viết : «Cái tiểu thuyết tôi sắp

viết — (ấy là quyển Les Frères Karamazov, mà chín năm sau nữa ông mới bắt đầu viết.) — đã làm tôi bán khoản từ ba năm nay; nhưng mà tôi chưa bắt đầu vội, vì tôi muốn viết thông thả, như Tolstoi, Tourgueniev, Gontcharow đã viết...». Nhưng mặc dầu ông đã nói : tôi không hiểu sao người ta có thể viết vội vì tiền được, cái vấn đề tiền ấy đã can thiệp vào công việc của ông nhiều lần : «Tôi sợ không viết kịp; tôi không muốn làm hỏng cả vì vội vàng. Tuy rằng cách bố trí đã xếp đặt kỹ càng, người ta vẫn có thể làm hỏng hết vì vội quá.»

«Bởi thế ông đã phải làm việc ghe gớm, vì nếu ông giữ danh dự không sai hẹn, ông đành thả chết vì công việc còn hơn giao một tác phẩm không hoàn toàn. Thế mà suốt đời ông, ông vẫn giữ cái ý chắc chắn và đau đớn rằng, nếu có nhiều thời giờ hơn, được tự do hơn, ông còn có thể thực hành ý tưởng ông một cách hay hơn nữa. «Cái điều khiến tôi bán khoản lắm, là nếu tôi viết truyện ấy hẳn một năm trước, rồi được hai hay ba tháng để chép lại và sửa chữa, thì chắc hẳn là khác, tôi quyết thế.» Huyền tượng chẳng ? Ai biết được ? Nếu nhiều thì giờ hơn, ông sẽ thêm được cái gì ? Ông tìm gì nữa ? — Một sự giản dị hơn, chắc thế, một sự liên lạc chặt chẽ hơn giữa các tiểu tiết, tuy những tác phẩm hay của ông, trong nhiều đoạn, đã đến một trình độ tinh vi và rõ ràng tưởng khó vượt được hơn nữa.»

«Nhưng được thế, bao nhiêu công trình ! «Chỉ có những chỗ cảm hứng là đến đột ngột, hẳn một lúc, còn ngoài ra là công việc nhọc nhằn cả». Ông biên thư cho người anh, nói : «Anh chắc lầm lẫn cái cảm hứng, nghĩa là sự sang tác đầu tiên, thoát ngay, của toàn cảnh hay cái hoạt động của linh hồn, với công việc. Nay, ví dụ tôi biên chép một cảnh y như lúc hiện ra cho tôi, và tôi lấy làm thích lắm; rồi sau, hàng tháng, hàng năm, tôi viết đi viết lại, và cái kết quả sẽ hay hơn, anh nên tin thế. Cảm hứng đến là được rồi.

Tất nhiên, không có cảm hứng, không gì có thể làm gì được.» (1)

Và như thế, khi viết những thiên tiểu thuyết kiệt tác ấy, ông xóa đi, chép lại, chữa, sửa, thêm, bớt, và làm việc như một người tù bị khổ sai. Chúng ta ai đã chịu khó như thế, không nói có cái tài như Dostoievsky ? Mà, đúng lẽ ra, đã không có tài như nhà văn ấy, chúng ta đáng lẽ phải chịu khó và công phu hơn ông ta mới phải. Như ng đáng buồn ! Tôi biết có nhiều nhà văn sẽ lấy làm xấu hổ nếu phải thú rằng mình viết khó nhọc và công trình. Họ muốn uống một trăm chén rượu làm một trăm bài thơ, dung dị và thao thao bất tuyệt như nhà thi sĩ tàu [cơ ! (Rượu một trăm chén, có lẽ — (mà cũng đã vị tất !), còn thơ hay một trăm bài thì cho phép tôi ngờ lắm.)

Đành rằng sự cố sức không không đủ, vẫn cần phải có tài năng, có thiên bẩm tự nhiên. Nhưng sự cầu thả, mình dễ dàng với mình, chẳng bao giờ đưa đến được một tác phẩm hay. Nếu câu của Buffon, «cái thiên tài chỉ là một sự kiên nhẫn lâu», có đôi chút lẽ phải thì chính là ở trường hợp này, nhất là đối với các nhà viết tiểu thuyết, bởi tác phẩm họ không phải một ngày làm xong được. Và cả câu nay nữa của Flaubert, nhà nghệ sĩ chau ròi và yêu mến hình sắc đẹp nhất trong làng văn Pháp : «Cảm hứng tức là ngồi vào bàn làm việc đúng giờ đã định». Tôi đưa câu sau này để các bạn vẫn ta ngẫm nghĩ.

Thạch Lam

1.) Dostoievsky, của A. Gide.

VÔ-ĐỨC-DIÊN
KIẾN TRÚC SƯ

■

3 Place Négrier
HANOI — Tél. 77

CÁC BẠN HÃY
ĐÓN XEM:

«HÀ - NỘI TÂN-VĂN»

TUẦN BÁO VĂN-HỌC
VÀ CHÍNH-TRỊ
Xuất-bản ngày thứ ba

Bộ biên - tập có
những nhà văn
và nhà viết báo
sau này:

NGUYỄN CÔNG-
HOAN, VŨ ĐÌNH-
CHÍ, NGUYỄN TUÂN,
THIỆT-CAN,
LƯU TRỌNG-LU,
LƯƠNG CHIẾM-
KHÔI, Á - NAM,
THÂM-CHI
VŨ NGỌC-PHAN.

Số đầu ra ngày
16 Décembre 1939

Giá báo:

Một năm : 2p.60
Sáu tháng : 1p.40

AI ĐÃ MUA BÁO L'EFFORT
INDOCHINOIS mà mua HÀ-
NỘI TÂN-VĂN, chỉ phải trả:

Một năm : 2p.00
6 tháng : 1p.00

Thư và ngân-phiếu gửi cho:

M. VU BINH-DY

24, Rue Harmaod - Hanoi
Tél. : 1222

RINH xách một gói to
lưng thưng từ công
đi vào. Hình như nàng
đoán biết, hay đã
thoáng trông thấy Nam

đứng tí lan can sau khóm trúc đào
cành thưa, lá nhọn, nên dáng điệu
nàng, tuy cố làm ra ung dung, vẫn
ngượng ngùng e thẹn. Có lúc nàng
đứng dừng hẳn lại tò mò, chăm
chú ngắm nghía những quả cam
mới râm hồng ở hai bên rìa lối đi.

Nam yên lặng nhìn theo từng
bước Trinh rụt rè đặt trên đá sỏi.
Chàng tưởng tượng ra một giấc
mộng đẹp mà chàng có cảm giác
rằng một tiếng động nhỏ sẽ làm
tan trong chớp mắt. Vì thế, chàng
nhịn thở, ngừng tư tưởng chờ
mộng biến hình.

Một tiếng gọi của Trinh:

— Chị Lan!

Nam tỉnh mộng.

— Lan đi vắng, bonjour, Trinh!

Chàng vừa đáp vừa chạy ra đón
tiếp. Trinh ngập ngừng chào:

— Lạ... anh!

— À! có thể chứ!

Trinh thừa hiểu Nam định nói gì
nhưng cũng vờ hỏi:

— Có thể nào, thưa... anh?

Nam cười:

— Cô đã quen gọi tôi bằng anh.

Trinh cũng cười, nói:

— Người ta bảo đời là những
tấn kịch diễn trên sân khấu, thực
đúng. Trước kia anh sắm vai bác,
em sắm vai cháu, bây giờ anh
lại sắm sai anh, em sắm vai... bạn.

Đối với Lan thì anh trước kia sắm
vai chú, bây giờ sắm vai chồng.
Và nàng cười càng to hơn như để
đánh trống lảng, vì nói buột miệng
nàng cảm thấy ngay rằng câu nói
của nàng có một triết lý vẫn vợ,
kiểu cách. Và nàng xấu hổ nóng
bừng mặt. Lời khen của Nam an ủi
nàng đôi chút:

— Cô nói phải lắm. Nhưng tôi, tôi
cho sống, tức như lên đồng. Khi
hầu bóng cô, khi hầu bóng cậu,
khi hầu bóng chú, khi hầu bóng
bà Thượng Ngàn, lại khi hầu bóng
dức Thánh Trần nữa...

Nam ngừng lại một giây rồi phá
lên cười, nói tiếp:

— Tôi định đi đến đâu rồi?
Chính phải, tôi đã ra ngoài « cái
tôi » nên tôi bỡ ngỡ. Có cô hiểu tôi
nói gì không?

— Hiểu lắm chứ!

— Phải, tôi cũng đoán biết rằng
cô hiểu. Có phải không cô, người
ta chỉ sung sướng khi ra khỏi cái
tôi, cái tôi khô ố như Pascal đã nói.
Cô có ngắm những người lên đồng
không? Mặt họ rạng rỡ, mắt họ sáng
ngời, miệng họ cười tươi. Điều họ
lắng lơ, thân thể họ uyển chuyển
uốn theo nhịp đàn, linh hồn họ
phiêu phiêu bay trong hương khói.

Đẹp! Họ đẹp gấp bội lúc thường,
những lúc họ sống với cái tôi tầm
thường, là là mặt đất mà họ rất
ghét. Bây giờ thì họ không là họ
nữa. Họ chỉ là cô nọ, cậu kia mà họ
cảm thấy, mà họ chắc chắn rằng
đẹp lắm. Và họ đẹp lên. Sao mà tôi
thích xem lên đồng thế! Và tôi lo
lắng rằng một ngày kia cái nghệ
thuật lạ lùng, cái nghệ thuật cao
siên đầy ái tình và triết lý ấy sẽ bị
tiêu diệt: Người ta chỉ trông thấy
đó là một mê tín, người ta chịu
nhìn nhận rằng đó là một mê tín
đẹp.

Đ E P

TIỂU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo)

Trinh nghiêm sắc mặt nói:
— Bây giờ thì em xin thú thực
rằng em không hiểu, em không hiểu
anh định nói cái gì.
— Có gì mà cô không hiểu. Cô thì
bảo sống tức là đóng kịch, nay đóng
vai này, mai đóng vai khác. Còn tôi
cũng nói gần như cô, cho sống là
lên đồng. Cô khác một chút là các
vai kịch thường buồn và lại thường
đóng vụng nữa, chứ các vai đồng
của tôi thì bao giờ cũng vui và bao
giờ cũng đóng khéo.

— Em không hiểu là không hiểu
anh « lên đồng » ở chỗ nào.
— Vậy cô không thấy Lan đẹp ra
ư?

Trinh cười:
— Bao giờ Lan chẳng đẹp.
— Vẫn biết thế. Nhưng bây giờ

Lan đẹp hơn trước nhiều lắm. Lan
đương lên đồng... Chỉ sợ Lan thành
đồng... sớm quá!

Câu sau cùng như một ý nghĩ
thâm kín, hay một câu nói mê sảng
trong giấc mộng. Trinh thoáng nghĩ
Nam, rồi buồn rầu bảo chàng:

— Anh cho tình yêu chỉ là một sự
giả dối, một sự mê tín?

— Ô! thế thì cô làm to. Trước hết
mê tín không giả dối. Sau nữa cô
lắm một vai kịch với một vài đồng.
Vai kịch có thể rất giả dối, nhất là
người ta đóng vụng, còn vai đồng
thì bao giờ cũng thành thực. Người
ta đóng bột, mê man, lột hẳn vào
biển hẳn vào trog vai người ta
đóng, người ta còn không thành
thực sao được! Tôi đã nói, tôi rất
thích xem lên đồng, vì thế tôi tưởng
như đã thấu được hết tình thâm
sâu xa của cái nghệ thuật huyền
ảo ấy. Một đêm, ở Ninh-giang.

Nam bỗng ngừng lại. Chàng vẫn
chợt nhận thấy câu chuyện chàng
sắp kể hơi sỗ sàng đối với một thiếu
nữ. Lăn ấy ở đền Tranh, chàng
chờ mãi quá nửa đêm để xem một
cô Khách lai hầu bóng, vì có tiếng
tiếng đẹp ở Hải phòng. Mà đẹp
thực. Nhưng một cái đẹp khác của
lần at cả cái đẹp nhan-sắc: cái đẹp

...đang của lời nói, cái đẹp...
...yên lặng của đôi con mắt...
...Chàng ngày ngắt đứng...
...khi «bóng» ộp vào thân-thể...
...vào tâm-hồn chàng. Và...
...cũng say xưa lều đồng. Chàng...
...«Tàu lay cô, cô đẹp chín nghìn...
...đẹp quá đẹp quá, làm đệ tử đến...
...thời!» Nghe chàng nói,...
...không giận, cô chỉ mỉm mỉm...
...Và cô càng đẹp hơn lên...
...chàng mê man đến nỗi nói với «cô»...
...chàng của vô lý, những câu lãng...
...hạ.

Nhưng một giờ sau chàng được...
...hành gặp «cô» ở nơi có trọ: cô...
...là một cô khách lai kiêu cách...
...kỹ, lắm lời, lắm điệu. Chàng...
...chỉ là dựa dàng, chẳng còn chi...
...lưu ý. «Cái tôi» đã hiện nguyên...
...hình, con cáo chín đuôi đã lột bỏ...
...vỏ vàng tiền.

— Kia nhưng mới cô vào chơi...
...Tối vô ý và vô lý quá, để khách...
...trung mãi ngoài sân.
Trình tào bạo hỏi:
— Giờ anh mới thàng đồng?
Nam yên lặng ngắm nghĩ trong...
...đưa Trình vào phòng khách. Đến...
...Trình đứng lại bảo Nam:
— Thôi, Lan đi vắng thì em về...
...Đấy em gửi cái gói này, nhờ...
...đưa cho Lan.

— Ay, cô ngồi chơi đã, Lan cũng...
...sắp về. Lan bảo tôi Lan chạy lên...
...đúng một giờ, mà Lan đi đã...
... (Nam xem đồng hồ tay) đã gần hai...
...giờ rồi. Cứ tạm nhân giờ đàn bà lên...
...gặp hai giờ thường, thì Lan quả...
...sắp về.

— Anh chỉ được cái nói xấu đàn...
...bà!
— Không phải tôi nói xấu đàn bà...
...Nhưng chính cái đẹp của đàn bà ở...
...chỗ ấy, ở chỗ ung dung, không bao...
...giờ cần vội, cần đúng giờ. Không...
...còn gì sung sướng cho người đàn...
...ông ngồi nói chuyện với một người...
...đàn bà, vì chẳng bao giờ hết chuyện.
Thiếu chuyện, người đàn ông phải...
...tìm chuyện, nhiều khi tìm rất...
...khó khăn, khó khăn như vấn sĩ...
...tìm cảm hứng, như thi sĩ tìm...
...vần thơ. Nhưng sự khó khăn...
...ấy người đàn ông vượt qua một...
...cách dễ dàng khi ngồi nói chuyện...
...với đàn bà. Các bà nhiều chuyện...
...quá. Các bà không cần tìm, chuyện...
...cứ tuôn ra liền liền, và như thế...
...tránh cho người đàn ông phải tìm...
...chuyện để nói, để khỏi có sự im...
...lặng nặng nề, vì bao giờ im lặng cũng...
...nặng nề, khó chịu giữa một người...
...đàn ông và một người đàn bà ngồi...
...im lặng, không có chuyện.
Trình cười:

— Trong lúc này em có cảm tưởng...
...anh là đàn bà và em là đàn ông.
Nhưng thôi, em nhất định về đây,
...chàng lại mang tiếng đàn bà... con...
...gái lắm chuyện.
Nam cũng cười:
— Nghĩa là cô vẫn chưa về được...
...Vi câu ấy ít ra phải nhắc đi nhắc...
...lại chừng đám lặn mới thực có công

hiệu. Đàng này cô mới nói có hai...
...lần. Vậy mới cô hãy ngồi chơi nói...
...chuyện đã.

Trình theo Nam tiến vào phòng...
...khách:

— Anh tiếp khách khéo quá!
— Vụng thì có...
Trình lắng tai nghe rồi bảo Nam:
— Những thợ nghĩ làm việc rồi,
...anh?
— Phải nghĩ rồi, sao?
— Không...
— Họ nghĩ rồi, vì hôm nay chủ...
...nhật họ không làm việc.
— Ở nhà? Chết chứ, em quên cả...
...hôm nay là chủ nhật.
Nam vẫn giọng đạo mạo, mỗi khi...
...chàng đọc câu: «sung sướng thay...
...người dễ quên!» câu mà chàng...
...không quên nhắc đến. Nhưng Trình...
...như không lưu ý đến câu triết lý...
...của chàng, nói tiếp:
— Anh tính còn chờ ngày nào...
...với ngày nào nữa. Ngay nao công...
...việc cũng chỉ có thế, bán vài hào...
...miến, vài hào bột, mấy xu mộc nhĩ.

thực. Một nghệ thuật chẳng kém...
...nghệ thuật viết văn.

— Thế thì anh khinh nghệ thuật...
...viết văn lắm nhỉ?
— Không, sao lại khinh Trọng?
...chú! Cô có biết tôi đã mơ tưởng...
...viết văn không? Tôi định viết một...
...quyển tiểu thuyết thực đấy, đây ít...
...ra là một nghìn trang chữ corps 8.
Một quyển tiểu thuyết không có...
...chuyện Trọng đó tôi sẽ ném vào...
...tùng nầm việc thường xảy ra hằng...
...ngày, và từng nầm tư tưởng nhạt...
...nheo và đậm đà, giả dối và thành...
...thực, y như những việc làm, những...
...lời nói ở một cửa hàng, bàn đồ nấu.

Trình thích chí cười, hỏi:
— Thế trong tiểu thuyết của anh...
...có ái-tình không?
— Có chứ. Đó là một trong những...
...việc thường xảy ra hằng ngày. Còn...
...chuyện, nếu có chuyện, thì tôi cho...
...nó đi như nó đi, nghĩa là nó muốn...
...đi thế nào mặc nó, quy họ nó đến...
...được chỗ kết cục.

Trình lại cười sung sướng:

ngờ cô có những ý tưởng sâu xa...
...khác thường nhỉ! Cô sẽ cho tôi...
...cái ý tưởng ấy, nếu tôi viết tiểu...
...thuyết nhé? Có cho tôi mượn cái...
...kết cục đặc biệt ấy.

Cửa bên phòng khách bỗng mở...
...ra. Và Lan lặng lẽ tiến vào.

— Ô kia! Trình!
Trình quay lại, mặt hơi tái vì sự...
...bất ngờ.

— Lan đã về đấy à? Sao mà về...
...im lặng thế.
Lan cười:
— Chị muốn em về ăm ỹ.
— Không phải thế, nhưng em...
...tưởng tượng chị như cái bóng,...
...làm em giật mình.
— Chị giật mình cơ à? Em oai...
...nhỉ!
Nam nhìn vợ nói:
— Oai thì không oai nhưng hơi...
...vô ý. Giá em gõ cửa trước khi vào...
...thì vẫn phải hơn,... như thế không...
...ai phải giật mình.
Lan về mặt lạnh lùng:
— Vậy xin lỗi anh, xin lỗi chị...
...Trình.

Nam thân nhiên bảo vợ:
— Anh dương nói chuyện với...
...Trình về cái dự định viết một...
...cuốn tiểu thuyết và tình cờ Trình...
...đã tìm được cho anh một cái kết...
...cục đặc biệt: «Hai người lấy...
...nhau». Em coi, anh với em cũng...
...là một pho tiểu thuyết đã viết xong...
...đoạn kết: «Hai người lấy nhau!»
Lan giọng mát mẻ:
③— Vậy anh cố viết nhiều tiểu...
...thuyết vào!
Trình như đã hoàn hồn sau mấy...
...phút bình tĩnh. Nàng đưa cái gói...
...cho Lan và nói:
④— Em đem đến chị các thức chị...
...dẫn mua.
Nàng mở gói lớn ra trong có riêng...
...từng thứ, gói giấy phen.
— Cảm ơn chị. Bao nhiêu tất cả...
...đấy, chị?
— Em cũng chưa tính. Em lấy ở...
...nhà, chứ có phải mua ở ngoài đâu.
Được, chị cứ để rồi tính sau, cái đó...
...không can hệ.

Thấy hai người quay ra nói...
...chuyện về hàng họ, về thức ăn, thức...
...dùng. Nam đứng dậy mỉm cười gật...
...chào Trình, rồi sang bên xưởng định...
...cố gắng làm việc trước giờ ăn.
(Còn nữa)

Nhắc đi nhắc lại hàng chục hàng...
...trăm lần những câu nhạt nhẽo mà...
...người ta cố làm ra đậm đà, những...
...câu giả dối mà người ta cố làm ra...
...thành thực.

— Ô thích nhỉ! Nếu tôi không về...
...thì thế nào tôi cũng bán hàng.
Trình cười hỏi:
— Bán hàng đồ nấu?
— Bán hàng đồ nấu, càng hay.
Chỉ còn bức tranh nào đẹp bằng...
...cái cửa hàng bán đồ nấu. Thực là...
...đủ màu. Như một cái palette cũ.
Nhưng thích nhất là cả ngày, lúc...
...nào nhàn rãi cũng được ngồi ngắm...
...những con ong leo trên đường cát...
...mà nghĩ, mà sửa soạn, gọt rửa cho...
...những câu nhạt nhẽo trở nên đậm...
...đà, những câu giả dối trở nên thành

— Nghĩa là đến được chỗ hai...
...người lấy nhau.
— Cũng được! Ở hay' đấy, không

Khái-Hung

IN LẦN THỨ II **THƠ THƠ** XUẤT DIỆT

Vì rất nhiều bạn tiếc không có một bản Thơ Thơ lần trước in riêng nên chúng tôi lại cho ra một loại đặc-biệt, tinh xảo cho các bạn đặt tiền trước từ giờ đến 16-1-1940 là cùng.

GIẤY IMPÉRIAL D'ANNAM: 2P.60
Thêm 0p.30 cước phí.

Giấy bền, nhẹ, có lông tuyết và đẹp như lụa; gáy rất dày.
Thêm bốn bức: tranh của họa sĩ TRẦN VĂN CẦN
Thêm Lời Dưa Duyên và bài «Thơ Duyên» CHỮA HỀ IN

Ngân-phiếu gửi ngay về: Ô. Ngô Xuân-Diện, Ngày Nay, Hanoi

BẠN CHỜ BỎ MẮT DỊP NÀY NHƯ ĐÃ BỎ LỠ DỊP TRƯỚC

TRÔNG CÌM

CHIẾN TRANH NGÀY NAY

*có chết hại bằng chiến
tranh ngày xưa không?*

Dó là một câu hỏi hình như ngày nay người ta đã trả lời được rứt khoát, theo cái số chết hại về trận chiến tranh năm 1914-1918, nhưng thực ra thì vẫn chưa giải quyết xong. Một lần nữa sự quên lãng quá khứ đã khiến chúng ta mất công bình. Chiến tranh vẫn chết hại nhiều, dù xưa kia không có thuốc súng; có khi còn dữ dội hơn, vì nếu ngày nay những khí cụ giết người tăng tới một mực la lùng, khiến những thương tích vì dấy nặng thêm một cách gớm ghê, thì những phương kế để chống lại khí cụ kia cũng tăng tới mực ấy, còn như thương tích thì nhờ có khoa làm thuốc và khoa mổ xẻ đã có những phương thuốc thần hiệu, chứ không phải còn có trường hợp như xưa kia mà những quân lính bị thương không thể trở dậy được: đều bị coi như chết ở chiến địa và cứ thế, bị chôn hay thiêu đi.

Cái tôn chỉ của chiến tranh cũng không như xưa nữa và những cuộc giết chiến cũng gần mất hẳn.

Kể ra thì không thể so sánh được. Tuy thế, không ai cấm ta tưởng tượng rằng thời xưa đã có những giờ chiến tranh cũng đáng khiếp sợ như những giờ người ta đã trải qua trong trận Verdun.

Hình như muốn làm về vang cho khoa dụng binh ngày nay của bộ tham mưu Đức, chính phủ Berlin đã cho rằng sự chết hại của quân lính Đức trong cuộc xâm chiến Balaan đối với sự chết hại ở trận Canneux xưa kia còn kém nhiều. Thực ra, sự so sánh không phải không đáng chú ý.

Vì trận dữ dội ở Cannes năm 216 trước Thiên-chúa do tướng Annibal chống với những đại-sứ La-mã Varon và Paul-Emile, một kiểu mẫu của những cuộc thắng trận lớn vì cách dụng binh cho ta một bản

kê khai rõ rệt một cách buồn thảm. Đối với 40 000 bộ-binh và 10 000 kỵ-binh của Annibal, La-mã chống lại bằng hai đạo quân tới 80 000 người và 6 000 kỵ binh Ông Polybe, nhà chép sử, nói rằng trong trận tai hại ấy, 70 000 quân La Mã chết ở chiến trường; theo ông Tite-Live, nhà sử học ái quốc một cách khiêm tốn, thì số quân chết ấy là 50.000. Trong có độ mười giờ chiến tranh bằng gươm giáo và cung nỏ thì đó quả là một công cuộc tốt đẹp.

Từ đây chúng ta đã trông thấy hơn như thế chưa? Không chắc. Trận Leipzig, do người Phổ và người Nga liên minh chống lại Napoléon và kéo dài trong ba ngày, là một trận đồ huyết lớn hơn hết về thể kỷ mười chín. 40.000 người Pháp chết và bị thương đối với 60.000 người Phổ và người Nga. Trong ba ngày ấy pháo binh của nhà vua đã bắn 95 000 phát đại bác. Ấy là vào năm 1813

Waterloo cũng là một trận chết hại rất lớn. Nhưng năm 1870 mới là thời kỳ mà sức mạnh của súng đạn mở đầu những cuộc giết hại dữ dội của thứ chiến cụ mới ấy. Chúng tôi còn tin rằng không có một trận nào trong cuộc chiến tranh ở Mãn-châu năm 1904 hay 1905, cũng không có cuộc gặp gỡ nào trong hồi chiến tranh 1914-1918 đã vượt qua số người chết hại — phải kể đến hệ dài của trận tuyến, lực lượng của đôi bên tại mặt trận, những phương pháp thực hành và thời hạn của trận đấu — về trận Saint-Privas, ngày 18 Aout 1870. 21 000 quân Phổ chết trong ngày hôm ấy đối với 13.200 quân Pháp.

Trước làng Saint-Privas, cầm cự bởi cơ lính thứ sáu do thống chế Canrobert chỉ huy, người ta biết rằng đoàn quân bộ vệ của nhà vua Phổ đã tìm thấy mồ mình. Trong chưa đầy một tiếng đồng hồ, hai đội quân bộ vệ, độ 10 000 người, tiến công do con đường đi về làng, bị những cây súng Chassepot (một kiểu súng thính hành ở Pháp vào gần cuối thế kỷ XIX) làm cỏ Trong chưa đầy một giờ, 240 sĩ quan và 6.700 lính bị hạ. Chiến tuyến không quá hai cây số, pháo binh Pháp — chỉ có chừng vài khẩu đại bác, song

thiếu đạn — gào như yên lảng, chỉ có bộ binh Pháp với những hiệp bản đáng khiếp sợ, đã phá tan đoàn quân bộ vệ Phổ.

Sự bắn trúng đích của súng nước Pháp — mà những nhà chép sử đã quên không nói đến — rõ rệt đến nỗi bộ tham mưu Đức đã chứng nhận rằng một đàn cừu hoảng sợ vì tiếng súng, chạy qua giữa hai chiến tuyến, đã bị quân Pháp bắn chết hết; quân Pháp vì có sương mù nên không thể phân biệt quân Phổ với đàn vật.

Có lẽ hồi tháng Février 1916, ở Mort-Homme, ở cote 304, ở rừng Corbeaux, ở Douaumont, bộ binh của hai bên đã chết nhiều đến nỗi, một cơ lính vừa mới giàn ra mặt trận, thì vài giờ sau đã phải thổi vè, vì đã mất ba phần tư, và có khi còn hơn nữa, trước khi giao chiến, ở đây có biết bao nhiêu súng liên thanh, bao nhiêu chiến cụ knác ở hai mặt trận?

Sau hết, nếu những sự chết hại trong khoảng 1914 và 1918 chúng ta cho là quá lóa lao, thì chúng ta chớ quên rằng trên một chiến tuyến dài 700 cây số, hàng triệu người đã giao chiến mỗi ngày trong bốn năm ấy, dưới trận mưa sắt và thép kinh hồn.

Những khủng bố của chiến tranh thì hẳn ngày nay tệ hại hơn ngày xưa và những nạn nhân nhiều hơn, nhưng theo sự cân đối thì hình như sự chết hại nay không hơn xưa kia. Vài thí dụ trong sử ký kể trên, và chúng tôi còn có thể chọn nhiều thí dụ nữa, trong dòng thế kỷ, có thể còn cho chúng ta tin sự trải lại nữa.

(D. I.)

Năm 1914-1918 những nước chính dự cuộc chiến tranh hại mất bao nhiêu người?

Nước Pháp : 1.500 000 người; nước Anh : 750 000; nước Ý : 480 000; Đức 1.850 000; Áo-Hung : 1 100.000; Nga : 3 000.000; Hoa-kỳ : 55 000 Tổng cộng số chết trận năm 1914-18, gồm người ở các nước Bỉ, Thổ nhĩ-kỳ, Lô mã-ni, Bồ đào-nha, Bao gia-lì Ba-tư, Gia nã đại, Nouvelle Zélande, Úc-châu, v. v. là 12 triệu người.

(D. I.)
M. dịch

NGÀY NAY

Quỳnh Vân, Mỹ Hào. — 1) Một người gât gêu một người bạn trai nghèo. Người cũ bị gia đình nhiee mắng mạt. Tuy nhiee lè đó có thể làm cho tình yêu của họ ngay một phai lại đi được không?

— Có thể lắm, nếu tình yêu của người con gái không được bền vững. Trái thì không có sự gì. Nhưng người con trai cần phải tìm cách để gây phúc cho người thiếu nữ, nếu hai bên lấy nhau.

2) Trong đêm tối, đôi trai gái tình yêu nhua. Người mẹ bắt gặp. Giữa trường hợp đó cặp nhân tình ấy nên xử chỉ ra sao. Địa vị người mẹ có nên làm om sòm không?

— Kể thì người mẹ không nên làm râm lên, nhưng có nhiee bà mẹ nào tính lắm, không ngán nỗi sự giận hờn. Với lại thường tình trông thấy anh em trai nói chuyện với gái yêu của mình trong bóng tối, bà không khỏi giận anh trai đó được. Còn đời trai gái lúc thì không còn cách gì hơn là nói mà nhận lỗi với bà mẹ, nếu không nhanh chân chạy trốn trước.

T. Y. H. Donghoi. — 1) Tôi có một người bạn gái rất thân, bầy giờ tôi gêu người (hết sức gêu) ông tôi có nên tỏ tình gêu họ không? Hay cứ để tình yêu như vậy?

— Yêu từ nên tỏ tình lắm chứ. Và không khuyến bảo thì đến lúc cần cũng cứ làm — vừa là người yêu, vừa là bạn càng hay chứ sao?

2) Nếu đã tỏ rồi, ở đợ họ không chấp thì họ có lấy mình và lờ mình không?

— Đó là tùy ở lòng người con gái, khó mà biết trước được. Nhưng không thêu mà vẫn bị bạn như cũ cũng được chứ sao.

Vân-Trọng, Nam-Trực. — Tiền thưởng thi giải thường Tự lực văn đoàn phải là 100 trang hay 200 trang. Có thể cho chúng tôi biết rõ hơn thế nào là giấy học trò, vì sao năm nay bắt đầu giấy đó lại nhiều?

— Giấy học trò là tập giấy trắng, thường các hiệu sách vẫn bán, chắc họ không lạ gì. Còn định tiền thưởng ngoài 200 trang, là vì muốn cho tác giả đầy đủ một chút, để các giả có thể dùng pho bày toán thờ thì nhiee. Nhưng vì có nhiee bạn yêu cầu, chúng tôi cũng lòng nhận những tác phẩm ngắn hơn không hạn định số trang, vì bao giờ phẩm cũng quý hơn lượng. Tuy vậy chúng tôi cũng tiên thuyêt độ ba trang để đủ thì.

2) Tôi tai bản xit và tôi tái tái khác khác thế nào? Người đó bằng ấy có thể nào được những trường nào?

Đừng để nước đến

Những vị làm việc nhiee quá, lâu ngày tình thần hao kén. một hai, tai tai hay chóng mặt. Những bạn thanh niên vì ý sức, chơi bởi quá độ, nhiee người có quầng đen, mình mẩy bần thần. Những người đau mới mạnh, nhiee thần Những vị đã lâu không có con cái, v. v. ... Xin hãy dưng!

SÂM NHUNG BỒ THẦN TI
của PHỤC - ĐĂNG DƯỢC - HANG, 130,
Sau khi dùng xong, chúng tôi đem báo

Mua tem cũ
Cần mua tem Pháp và Đông - dương hạng to :
Từ 1p đến 4p một trăm.
Hỏi : M. N. K. HOÀN
47. Bloc Khaad Nord — Hanoi

Phát đại bác thứ nhất
bản trong trận 1914

PHÁT đại bác thứ nhất trong trận 1914
bản ngày 4 Aout hồi 5 giờ 15 sáng
vào chiếc tuần dương hạm Đức Goben
đến đánh Phillippeville. Phát đại bác ấy
do một khẩu súng 190 ly đúc từ năm 1870
bản.

Thứ bực cũng có đũa như thế; người ta
đũa nóng đến một độ đáng cần đến để
giết những vi trùng có hại và để trừ
độc lâu. Ông Pasteur đã tìm ra phương
pháp ấy năm 1860; ông dùng riêng cách
đó để trừ ruợu vang làm bằng nho của
nhà, ở Arbois; ông chỉ việc đem đun
nóng tới 50 độ trong một phút, thế là
đủ trừ những mầm vi trùng trong ruợu.
Từ đó phương pháp ấy lan rộng trong
kỹ nghệ làm thực phẩm.

- Tôi hút hết gói thuốc sẽ chữa.
- 99%!
- Chừa mua thôi, chứ không
chừa hút.

Hàng-không mẫu - hạm
phát minh từ hồi nào?

HÀNG-không mẫu-hạm mới phát minh
ra trước hồi chiến tranh 1914 một
chút. Vì thời ấy máy bay không thể đổ
xuống những tàu mang máy bay; tàu này
chỉ chứa có một khoảng ngàn trên boong
đang để cho máy bay cất cánh, và phải kéo
máy bay bằng những cần tải bằng sau khi
máy bay đã ở bên cạnh tàu. Những
hàng-không mẫu-hạm đầu tiên là những
tàu buôn hay tuần dương cũ sửa lại, phụ
thêm vào một cái nóc phẳng.

Tuổi nào là tuổi nổi danh?

KẾT quả một cuộc nghiên cứu rất kỹ
càng của một nhà thông thái cho ta
hay rằng những sự nghiệp lớn của n.ân
loại thường xuất sản cheng bình vào khoảng
bốn mươi đến năm mươi tuổi. Vì một bản
thống kê có nói rõ rằng những việc phát
minh quan trọng hơn hết của người ta đều
thực hiện vào tuổi ngoài bốn mươi. Và
vào năm bốn mươi sáu tuổi, nhà tiểu
thuyết viết cuốn truyện hay hơn hết.
Võ quan hay nhà thám hiểm nổi tiếng
vào tuổi bốn mươi bảy; nhà soạn kịch và
người đóng kịch, năm bốn mươi tám;
y-sĩ và nhà chính trị, năm năm mươi hai;
nhà toán học và hải hước, năm bốn sáu;
nhà sử học, năm năm mươi; nhà làm luật,
năm năm tám. Và nếu một người năm
mười tuổi còn khỏe mạnh và lạc quan thì
người ấy dễ thành công hơn một người ba
mười tuổi nhẽu. Những điều nhận xét ấy

Những tàu dự cuộc
thủy chiến Coronel

HẠM đời Anh do đô đốc Christophe
Craddock chỉ huy đã bại trận một
cách vẻ vang gồm có những chiếc hạm:

L'U'OM L'AT

tuần dương hạm Good Hope là chiếc tàu
độc nhất trong hạm đội có mang đại bác
kiểu lớn (2 đại bác 230 ly, 16 đại bác 150
ly và hai ống phóng-ngư-lò, tốc lực 23
nodes), tuần dương Monmouth tốc lực
23 nodes, tuần dương kiêu nhỏ Glasgow
tốc lực 25 nodes và sau hết chiếc tàu
buôn Orlanto trên người ta đã đặt bốn
đại bác 120 ly. Giá trị một hạm đội như
thế thực không đáng kể trong một cuộc
gặp gỡ với chiến hạm khác.
Cố gắng với hạm đội ấy, Đức có hai tuần
dương thiết giáp tối tân, chiếc Scharnhorst
trên có đô đốc Von Spee và chiếc Gnel-
senau, đây đủ khí giới hơn chiếc tàu Anh
Good-Hope nhẽu, và tuần dương kiêu
nhỏ là Leipzig, Narnberg và Dresden, đi
nhanh 24 nodes.

an ủi nhiều bạn còn trẻ, mà khao khát
danh vọng.

Tháng rươi từ đích đáng

NGƯỜI Anh vẫn có tiếng là quí súc
vật. Họ nổi dóa với những người
tàn nhẫn với loài vật nhỏ trong nhà và
tòà án phạt rất nghiêm những người ấy.
Đó là một điều mà ông Percy Charles
Manning ở Burton phải rõ. Khi dọn nhà
đi, ông đã bỏ quên con chó của ông ta ở
nhà cũ, và một bữa kia, một người cảnh
sát vào trong sân và thấy ở đấy con chó
chết đói.
Việc này tòa xử rất nghiêm và phạt ông
Manning tháng rươi tù. Hay đó!

Đun nóng sữa và ruợu

SỮA, ruợu vang và ruợu bia phần
nhiều đẽc có đun nóng trước khi
đóng hộp, đóng thùng hay chai; nhiều

Mê tín
O' Anh người ta rất mê tín. Chẳng
hạn tránh chằm ba điếu thuốc lá
bằng một que điêm. Hình như cứ chỉ đó
sẽ đưa lại một tai biến. Còn như con số 13
thì chớ nên nói đến.
Vi thế mà thành phố Margate đã định
ràng từ đây các nhà không mang số 13
nữa. Luật ấy đã có thi hành ở Londres.
Người ta không thấy số 13 trong thành
phố Sirand, cả trong thành phố Fleet
Street, cả trong thành phố Saint-James's
Street, ấy là chỉ mới kể có một vài.

Người cho thuê có thể bắt chủ
nhà chữa nhà mình thuê trong
những trường hợp cần cấp

KHÔNG bao giờ được tự ý mình chữa
chạy. Phải báo chủ những chỗ cần
phải chữa bằng thư báo đảm có trả tiền
và hẹn cho một hạn.
Nếu hết hạn mà không thấy trả lời,
người thuê có thể kiện chủ nhà tại tòa
án đòi chủ phải chữa, hay xin tòa cho
một viên chức lành nghề đến xem xét
nơi hư hỏng rồi cho sửa chữa, tiền phí
tồn chủ nhà phải chịu.

Đến tròn mới nhảy

mắt hoa, tai lưng bung, lưng đau thắt, nhất là
á độ. nên người thấy xanh xao nóng vọt, mắt sâu,
manh, tinh thần không có, đi đứng không vững.

THẬN TINH hiệu « MẸ CON »

HÀNG - HÀNG 130, Rue de Paris - Cholon

Phục-Dáng Dược - Hàng 130, Rue de Paris - Cholon

ngày nay
Tòa-soạn và Trị-sự:
80, Grand-Bouddha, Hanoi
Tel 874
Giá báo mỗi số 0\$12
Một năm: 4p.60
6 tháng: 2p.40
Mandat và thư xin gửi cho:
M. LE DIRECTEUR DE LA REVUE
NGÀY NAY, HANOI

Lỗi nơi ai ?

— Anh lúc này hư lắm ?
— Không hư sao được, mợ ấy đã chán tôi cứ lạnh lùng mãi, thì còn lạc thú gì ?

— Chị ơi, nhà em cứ đổ tội cho em, ở với nhau hơn 10 năm bây giờ nhà em đâm ra lêu lổng...

— Em ơi, không phải lỗi ở chàng nào cả, muốn sống trở lại tuần trăng mật, vợ chồng em hãy uống thuốc BỒ-HẠCH VẠN-BẢO.

Thuốc VẠN-BẢO là cứu tinh của tình yêu, có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hộp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc :

VẠN-HÓA

8, Rue des Cantonnals — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam :

VÔ-ĐÌNH-DẪN

323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu Đất Haiphong, Nguyễn-văn-Đức 11 Rue des Caisnes — Hanoi

NGÔI BÚT LÀM TIỀN

(Tiếp theo)

Làm... đẹp.

NGUỜI trai trẻ ấy đã rử-rẻ tôi làm một việc mà tôi không thể nào làm được: bán rử tôi đi...! Tổng tiền. Tôi chỉ cười. Nhưng, chưa chịu thua ngay, hẳn vẫn cố nói:

— Nhưng mà ít ra, các ông đã có sẵn một cơ quan để... « công kích », thì tôi tưởng những việc lừa dối thiên hạ để làm tiền, các ông bỏ buộc phải mất xát mới phải. Đã đành rằng về các khéo của họ, biết đánh vào chỗ tâm lý, nhất là tâm lý đàn bà, tôi phải phục là tài tình. Nhưng, vì là họ đã bị đàn bà, cho nên tôi không thể chịu được...

Người trai trẻ khua chân múa tay, nói:

« Ông bảo như thế này thì ai mà không bị? Họ đã rêu rao to lên rằng họ có cách lợi lòng mi dài ra được, họ năn cho « ngực » rần rại, họ sửa cái mặt cho tròn, họ bóp cái mũi cho thành dọc dừa mà họ lấy chỉ một ít tiền thôi. Thế là vô số mắt trơ trơ, mũi huếch, ngực « Triệu-Âu », đã được vô số các cô lên nhà đem đến cho họ sửa chữa.

« Họ năn, họ soa chân chề đầu đầy rồi. Các cô về nhà, đóng cửa huỳnh ịai mà ngắm vào gương: đầu vẫn hoàn đầy. Trước là Chuông-vô-Diệm thì bây giờ vẫn là Chung-vô-Diệm như thường... »

Người trai trẻ nhia vào tận mặt tôi. Nếu anh ta không cười, thì tôi đã tưởng anh ta sắp gây sự với tôi:

« Đành ông chứng minh mà bị bị, thì phải biết là có đứa sẽ đứng ngồi không yên! Không đưa anh bị ra Tòa, thì ít ra cũng nói toáng-toảng toàng lên cho cả nước biết.

« Chứ đáng này, ông hiểu chưa ? »

Các cô mất tiền, mà đành ngậm bồ hòn làm ngọt. Vì có cô nào có đủ đức tính trơ để mách với mọi người.

« Trước cái tâm trạng » như thế, thì ông biết mà lại không tức họ hay sao? »

Tôi cười:

— Kề thì cũng tội nghiệp cho người bị lừa thật. Nhưng cũng có lúc đã được hí hửng tin là mình sắp thành một người đẹp rồi! Vậy thì còn muốn đòi gì hơn nữa?

Người trai trẻ có vẻ như tức mình lắm. Hẳn mỉm cười bảo tôi:

— Ông lại « không từ viết » rồi! Thế ông cũng không có một tí, một tí sự thôi, giận nhất, khi ông thấy những cô còn hơn nữa...

Người đó còn muốn vận tôi nhiều nữa. Tôi đã cau lông mày, và nói sảng:

— Chẳng thấy gì cả. Vì có lẽ tôi không giống ông mấy.

Câu này làm cho người trai trẻ ra vẻ, đem theo vẻ căm mớ tài liệu mà hẳn đã hứa cho tôi.

Tôi cũng không muốn nhắc đến làm gì, và, thiên hẳn về phương diện tình cảm, làm lúc tôi nghĩ đến rằng, có khi những kẻ bán « hy vọng » bằng một giá rẻ này, lại là cần cho những

người mới đẻ ra đã vàng khè xấu xí mà lại nghèo khổ hơn... chết nữa!

Một người áo đê, trong một canh bạc

Lẽ tất nhiên là họ không biết và không cần biết là tôi viết báo, trong khi họ đã say sưa đến quên cả bữa cơm của chồng con, lương của vợ, cửa cả nhà, quên cả đội xếp, quên hết mọi việc, giữa chiếu bạc.

Thật vậy, tôi được coi là một con bạc, giữa một sòng đấu mược, gây ngay ban ngày một chủ nhật, ở nhà một người bạn.

Tôi đã dùng chữ « sòng ». Nhưng thật ra không phải là một sòng chuyên môn, nuôi sống chủ nhà. Họ họp nhau ở đây để đánh bạc chơi. Chữ chơi này, ông bạn tôi đã giảng cho tôi rồi:

— Mấy ngày tết, ông cụ và cậu sùng rử nhau lại nhà tôi chơi. Chơi từ tết đến giờ mà chưa chịu đi. Trước còn chúng tôi trong nhà chơi với nhau. Bây giờ, đến người ngoài. Cái bà hiền lành, cầm ba cây bai sò ra như bộ ba tam cúc, tâu tít đếm đếm mãi mới ra kia là một bà tham. Không khác gì tinh số thợ rất máy. Hai mươi nước thêm một nhất vào, vị chi là 21, tức là bà không thấy gì nữa rồi, thế là bà ta vẫn giữ khư khư, nhất định là mười. Cái bà ngồi cạnh này, người nhiều thật nhất là một bà phán. Bà ấy mà mười

là « Một lít ». Ông Đốc ngự danh là « Thả cửa » vân vân. Toàn người danh giá cả.

Cuối cùng, ông ta để ý hơn, khi ông ta nói:

— Còn ông cụ này là một người mới đến đây chơi lần đầu, do cái cậu kia kia giới thiệu. Ông ta bình như là một ông Hương, con làm Tri huyện. Cậu « kia kia » là một « je l'école » kia, mà cũng chẳng biết học gì, học ở đâu nữa...

Tôi nhìn ông cụ Hương: độ năm mươi tuổi trở lại người béo đẹp trong bộ quần áo ta lịch sự. Cụ ta vui tính, cử chỉ mềm mại như đàn bà, và được mọi người như vì nề lắm, trong lúc xươg hồ.

Tôi đã đi qua từ chỗ tử tế, cho đến hang cùng ngõ hẻm, qua ở rơm của ăn mậy, qua bàn đèn của tụi ăn cắp, bãi Tây...

Nhìn cụ Hương, tôi như nhớ lại một cái gì đã thấy rồi, một cái gì mờ ảo thuộc về dĩ-vãng.

Cụ Hương vẫn trợn lên hẳn trên những cái vẻ lẽ lối, lịch sự, nhưng vụng về của mọi con bạc.

Mặt cụ nhễ: thía và bóng nhẫy. Lúc cười, cụ để lộ ra một bộ răng trắng mờ và hơi khềnh một cách... « ăn còn ».

Tất cả trên người cụ, như có một cái gì biến hóa nhanh vô cùng. Cụ

thì bà ấy run đến bần phần lên. Nhà trương hỏi bao nhiêu nước. Bà ấy thẹn thẹn rằng: « Tôi chỉ có mười ông cụ thôi, a. » Như là bà ấy bầy hay tam toàn vẫn thôi.

Cái cô ngồi kia thì lại háng lăm. Đánh nước tay đôi, đánh nước giữa làng, càng mù bao nhiêu, càng húc rất dữ. Nhưng nếu được độ vài đồng, thì khóa ví đứng lên là thường. Cũng như cái anh vào sĩ lấy bầy ngồi cạnh bà Tham. Nếu được vài đồng là thấy biến mất, để... đi ăn cơm Tây. Làm như ngày thường, anh ta chỉ ăn rau thôi.

Ông bạn tôi còn kể ra một thói: nào là bà X., bà Y. Ông giáo biệt hiệu

sắc sảo và linh hoạt quá, trong cái tuổi năm mươi.

Thấy tôi nhìn, cụ cho kính trắng tụi xươg trên gò mũi và nói một câu, có lẽ để rêu cho tôi nghe:

— Tôi bị đau mắt mà thành thói mờ lít, chẳng trông thấy gì cả.

Rồi cụ vành mắt, ghé nghiêng người cho tôi nhìn: tôi thấy mắt cụ lơ lơ, nhưng mà trong trẻo. Một lát nữa, trong lúc vô tình hay là nó vốn thế rồi, tôi thấy nó loang lên, nhanh như chớp. Tôi đã nhận ra chân tướng cụ Hương, hay là nói cho đúng, tôi đã nhận ra địa vị trong xã hội của một người như cụ Hương.

Tôi đã thấy nét mặt buồn bã, cặp

đanh là
oàn người
o, khi ông
người mới
ai cậu kia
thư là một
yên. Cậu
ole » Kiết,
hoc ở đảo
độ năm
đẹp trong
vui tình,
và được
trong lúc
cho đến
rom của
i ăn cắp.
nhớ lại
đi gì mô
lên trên
nhưng
hấy. Lúc
ng trắng
h... « du
có một
ng. Cụ

làm tiền

PHÓNG SỰ của TRỌNG-LANG

(Tiếp theo)

Vi họ còn đang... thua; ông cụ Hường cứ mười mõi, hết mười bát sừng lại đến mười thất sừng, xát la xát liết cả làng.

Cho đến lúc cụ xin thôi, trước mấy ông đã bắt đầu đánh bạc gỗ. Cụ nheo đôi mắt nhìn tôi:

— Tôi đồ quá, không bao giờ tôi đồ thể này. Những lúc ngồi với cụ T., cụ V., mà đồ thể này, hay là đồ lấy nửa thể này thôi, cho tôi, có phải là tốt hơn không. Ngồi với các cụ ấy thì lại thua liên siêng. Cái nhà hàng trống của tôi, tôi bán đi vì các cụ ấy đấy. Cái « lờ » đất hàng van thước vuông gần ở chợ Dừa, cũng thế, cũng theo cái nhà Hàng Trống ông a...

Cụ của muốn nói nữa. Tôi nói leo vào một câu:

— Tôi tưởng như ông thì thua làm sao được! Vì ông « đánh đẹp » lắm a.

Cụ Hường nhìn tôi, và im hẳn; tôi có thể dùng câu này được: « như chó ăn vụng cam », để tả cụ ta lúc đó.

Chỉ có tôi đã gọi cụ ta là ông, và chỉ có tôi đã dùng hai tiếng « đánh đẹp » nói với cụ ta.

Vì trong làng bịp, « đánh đẹp » là câu lóng của « đánh bịp giỏi ».

Và cũng như một « con chó », cụ ta cụp tai ra về.

Chỉ còn một lũ « con » bạc thua, và tôi ngồi lại. Họ ngồi phờ rầu ra, nhìn nhau. Lúc này, tôi được nói chuyện với một bà, tên là bà B. H., một bà hích đánh bạc lắm, mà một tờ báo có giọng văn tiểu-lâm annam, đã từng gọi là « con bịp cái ».

Bà ta ăn vận quần áo tã thời bố sá

hai ba mươi năm rồi, nó đã phát tài vì lột các quan làm tiền. Nó chỉ có một ngón, về độ mười, là ngón huyệt bài giấu trong tay áo. Tô tôm, tài bàn nó cũng huyệt. Các ông cứ nhìn ống tay áo nó mà xem. Có phải khác ống tay áo thường không? Có mặc áo ấy nó mới đánh bịp được Áo trợn của chúng nó, các ông ạ!

Một người trách:

— Bà biết mà sao ác không bảo chúng tôi?

Bà cười:

— Tôi lại cứ rình rình để chộp bắt quả tang nó, đến quên cả các ông đi!

Và bà nói luôn, đề sùỵ-sóa:

« Các ông muốn tìm nó để trả thù, thì lên phố Hàng B., bên số lẻ, từ bốn mươi trở lên. Chúng nó hay họp nhau ở đấy để bàn nhau trước khi cất nhau đi bịp các nơi... »

Tôi nhào cơ hội gặp bà B. H.; tôi hỏi bà:

— Báo con Vịt đã nói đến bà, chuyện ấy sau ra sao?

Như một con cua trương hết cả càng lên, bà trợn mắt, dãn môi, khoa hai tay:

— Những thằng ăn cắp, trẻ ranh ấy, đâu có phải là đầu thủ của tôi? Nó tưởng tôi cũng như ai hẳn. Mới bị trạm đến đã vội đem tiền đến cho, để chúng nó « cam họng đi. Như bà Đèo ý gì đấy. Mắt hai chục bạc chúng mới im a.

« Mà nó có dám nói thực tên mình đâu kia chứ, mà sợ. Chả hạn tên tôi là Bắc Hải, thì nó gọi trạnh ra là Hồng Hải. Tên ông là X. ân Sơn thì nó gọi là Hạ Thủy chả hạn. Thế thì sợ cái gì?

Bà đứng dậy:

« Tôi cũng như bà Kề gì đó. Cứ là bề động đến chào lòng tôi, thì tôi đến tận nhà báo, chứ cho một trận, và cho mỗi các cậu ấy một cái tát.

« Bà kia bà ấy đã đến tận nơi rêu tam đại ra mà chờ cho đấy. Đã làm gì nhau chưa?

Giọng bà đã hạ thấp xuống:

« Có nghĩa là thế này: các cậu ấy văn hay chữ tốt, con nhà tử tế thì kiếm nghề khác có hơn không. Tôi đi viết nhảm viết nhí, để đến nỗi nghèo rớt ra; có anh đến ăn phở trừ cơm, chịu thẳng hàng phở đến mấy tháng tiền không giả. Rồi tưng, rồi làm liêu, để người ta nói tặc cho. Rồi có ngày lại tù nữa, có nhục đến ông cha hay không? »

Tôi chỉ nhác lại và bời đi như ều lờì bà B. H. Ngồi bút thấy ngại ngùng quá. Và hai tai tôi thấy nóng rực lên.

(Còn nữa)

Trọng Lang

Blouson - Pull'over - Chandail...

Hãng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa lạnh. Áo len, áo sợi, đủ các kiểu, các lối, các màu. Các nhà buôn nên viết thư ngay về lấy mẫu.

PHUC - LAI
37-39, ROUTE DE HUÉ
— HANOI —

Ngọng

THẦY GIÁO - Sao anh không đọc « cái này » mà lại đọc « cái này ».
TRÒ - Dạ, vì chữ « này » khó lới lên con lới nà cái « này »

Hẹn mãi

- Anh lẹ thât, nư có năm đồng mà cứ hẹn đi hẹn lại mãi.
- Đó là lới tại anh chứ ?
- ???
- Tại anh đòi luôn rên tới mới phải hẹn luôn chứ !

Của L. B. Lanh

Số đặc hoa

THẦY BÓI. - Số ông là số đào hoa !
Bác quền, một tay nhón đồng hào trong đĩa dát tãi, một tay trở mặt thầy bói mắng : - « Này, đừng có bói lão, số tôi là số cả rân t lêng

(41) chữ đào hoa đào hệt gì ?

B. H. BÉ - Em muốn mình gọi em là bà lớn cơ.

Của L. Ngọc

Con gái bầy nghề

A - Nữ-lưu thât nghiệp là gì nhĩ ?
B - Dối quả có thể rưng phải hỏi : Nữ-lưu là con gái, thât là bầy, nghiệp là nghề ; Vây nữ-lưu thât-nghiệp là « con gái bầy nghề » chứ gì nữa.

Nũng-niu

BÀ HUỖN BÉ - Minh ơi ! Từ đây em không muốn mình gọi em là bà bé nữa đâu ?
ÔNG HUỖN - ???

Của Trương-Cần

Đieu kẻ

Tại trường Hàng-Vôi thi tuyển lính

cành-sát.
ÔNG GIÀM KHẢO : - Muốn giã-tán một đăm đống tụ-hợp, thì làm lể nào ?
THÍ SINH. - Tôi sẽ quyen-tiền.

Của Phạm-q-Nhật, Barot

Lời con trẻ

Bà Cửa hỏi đứa Lan, năm tuổi, nĩ gãi của bạn bà :
- Lan ! cháu có muốn lấy thầy Ngọn con bác không ?
- Thưa bác cháu không có thể lấy thế được ạ.
- Sao thế ?
- Vì người ta chỉ lấy người có họ được thôi ạ !
- ???
- Như thầy cháu thì lấy mẹ cháu, ông cháu thì lấy bà cháu, chú cháu lấy thím cháu, và anh cháu lấy chị cháu.

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

2.) Người gêu của mình nói rằng : « nếu hai người không lấy được nhau thì suốt đời sẽ không pêu một người khác nữa ». Vây mình có nên tin lời thề đọc ấy không ?
- Tin lời thề thì có thể tin, vì có thề trong lúc thề người ta thành thực. Nhưng tin ở hiện quả của lời thề thì không nên, vì lòng người dễ thay đổi lắm, không bền chât được lâu. Nếu một bên quên lời thề thì bên kia cũng nên tha thứ, vì đó là một việc thường tình.

K. C. Hanoi. - Nêu tập lĩa không một có thể tập thể thao mỗi ngày một giờ bằng tập được không ?
- Tập tã - tã vừa sức - rất tốt, chơng nỗ bắp thịt ở cánh tay và vai. Nhưng tập làm gì đến 1 giờ ? Tập vừa đủ thôi, còn thì giờ tập những môn vận động khác.
Trương An, Haf. - 1.) Tại sao một người sáng não cũng chịu tập thể theo, theo đúng một phương pháp, mà cứ gầy, chỉ cao thôi ? Có phải tập lĩng người (constitaton naturelle) chúng ? Muốn to phải làm thế nào và những người tuổi 18 có thể to thêm được lắm chứ ?

- Nếu không c. bệnh tật, mà tập và sống dãn dãn - điều này cũng cần - thì không thể không nở nang và khỏe người được. Dãn tạng thế nào, sau cũng sẽ kết quả hay. Tập vận động và sống điều độ, có thể có những kết quả rất lạ lẫm, và thay đổi hẳn được người. Ông cứ vững tâm mà theo đuổi. Không cứ chờ trẻ, đến những người đã đứng

tuổi cũng có thể thay đổi một cách mĩn nguyện được.

2.) Phần đông thanh niên học sinh sao hay bị đau ngực, kể cả những người to lớn khỏe mạnh ? Phải chăng là tại đi xe đạp hay đá bóng (vì có người cảm thấy đau sau những trường hợp này).
- Đi xe đạp hay đá bóng không hẳn làm cho bị đau ngực. Đau ngực - đau tho thit ở ngực hay đau phổi, phải phân biệt - do nhiều nguyên cớ khác nhau. Nếu đau phổi là do cảm lạnh, ở chỗ không thoáng, v. v. có thể nhiều người mả, không cứ gì học sinh.
A. B. C. Saigon. - 1.) Bệnh hôi mồm chữa bằng thuốc gì ?
- Những người mả hôi thê nặng mùi dều hoặc có bệnh ở dạ dày - trường hợp sau này nhiều hơn. Phải chĩm đánh răng, súc miệng bằng nước thơm (trước thuốc bay menthe v.v.) - và tìm cách chữa bệnh khó tiêu. Ăn thức ăn nhẹ, năng vận động - và giữ gìn miệng cho sạch sẽ.

2.) Không tiền trả lời.
Cả Nya, Hanoi. - Yêu một người và hai người gêu nhau rất dễ lầm lẫn. Nhưng gia đình thì lại có một người đi ghê tức nào cũng chỉ chực làm hại và chia rẽ tới với người ta. Người đi ấy chỉ rình đi xem tới với người ta như là đi lại là mánh lẻo với cha mẹ. (Tập mẹ tôi vẫn còn) vậy đối với người chỉ chực hại tới tôi, nên xử trí thế nào ?
- Trong trường hợp cũ, muốn được yêu thân mà yêu không phải là một sự dễ dàng, vì người đi ghê đáng buồn kia chỉ tìm cách làm hại cộ Vãng, tức nhiên phải tìm cách để chống đỡ lại, và đối với người ấy nên giữ gìn cẩn thận. Tuy vậy, nếu trong sự yêu nhau có không ầm ãm gì đáng theo, thì cũng chẳng cần quan tâm đến thái độ của đi ghê lắm. Từ khi nào người ấy có lịch hưỡng sẵn đối với cha mẹ - mà việc ấy lại thường có - lúc đó nên tỏ rõ sự trung thực của mình cho cha mẹ biết. Yêu nhau đãn có phải là một tội.

Ng. H. L. Hanoi. - Tôi gêu một cô gái quê từ ngày 15/11. Chắc ông cũng biết : cô ấy gêu tôi người ta anh anh tôi không trong tâm đến sự thành thit sẽ thât. Được ngày 21/11 anh anh cô ta 21/11 trong tâm sẽ thât một anh chàng thì anh anh thât thât.

được. (Vây hiện nay tôi còn chờ đợi tang trong nửa năm nữa - ở phần cô ta có ha bà g và ngó 90 tuổi cả rồi). Vây nay ông bảo tôi xử trí ra sao ? Sự nhờ nhãng ra thì tôi thương hại lắm. Xin nói rõ rằng : hiện nay cô ta có rất nhiều người hỏi, nhưng cả một mực chĩm từ ! Tôi sợ ta duyên của chúng tôi còn nhiều sự trắc trở và tuổi của người gêu tôi cứ tăng lên mãi thì không biết quyết định ra sao.

- Đĩ yêu nhau, không quãn chệnh lệch vì tuổi hay chí khác là phải lắm - chứ không phải đĩng mà như ông tưởng đâu, vì ông vẫn biết có sự chênh lệch đó, duy không quan tâm đến mà thôi. Nhưng nếu có thể lập gia đình ngay được thì không nên trì hoãn : sự lĩng vơ trong trường hợp ông không phải là một sự bất hiếu. Tôi tưởng sau khi có đại tang - đại tang thôi - độ một năm, lấy nhau là được lắm. Kỳ hạn để tang chỉ là một tục lệ, không phải lòng thương hiếu ở đó. Nếu câu nệ quá để lữ mãi tuổi xuân, thiệt cho hạnh phúc chính mình, chắc bậc cha mẹ mình đâu có muốn thế.

Phạm Yên, Hanoi. - 1.) Sáng dậy rửa mặt xong, nhìn ra ánh sáng thấy cay mắt. Nếu đi ra ngoài ra ánh nắng mắt cay nhiều hơn và nước mắt chảy ra. Tại sao ? Có hại gì ? Làm thế nào cho khỏi ?
- Nếu không phải có bệnh đau mắt hay đơng đau mắt, thì do một đêm nhọc mệt, trần trọc mà mắt sưng. Cần phải để nghỉ mắt, ngủ sớm và tránh ăn những gia vị như tiêu, ớt, v. v. Trước khi đi ngủ, hay bất cứ lúc nào cần, lấy bông đắp nước chè đặc đắp lên mắt trong ít lĩa; rửa rửa nước muối hay nước boriquée. Mắt rứt cay hết, phần nhiều người mình không chịu giữ gìn thậ.

2.) Thường thường một đời trai gái - nhất là học sinh - ở gần nhau nhau, cũng nên hay cùng lĩp học không thì gêu nhau được, mà có gêu cũng không được lĩn chĩt. Vì gêu nhau hiểu biết những chỗ chĩ, tình tình của nhau quĩ với không thích. Trại không ?
- không chắc đĩn. Có khi cùng lĩp nhau cũng yêu nhau hơn, và cho cả mọi người, không riêng gì học sinh. Và cũng gần nhau lại cũng dễ yêu nhau lĩm, chỉ có không lĩp g. Đây có thể hay không hẳn, nhưng sự đĩn lĩp, nguyên cớ ở nhiều đĩn khác khác.

La Tin, Hanoi. - 1.) Có người không ăn được thit mả, muốn mĩn, trong n. n. Lũy cũ người đĩn thit mả như không ăn đĩn, họ ăn nhiều cũng không đĩn thit. Tại sao vậy ?

BAOPHÉ
linh-dược
Chuyên trị ho gió ho khan, có đãm tắc tiếng. Có thảo ho. Do cảm hàn. Các bệnh ho mới phát và lâu năm.
VO DINH DAN
CHOLON-SAMON-SPERM
VAN-HOAI : 8
HANOI

C'est écrit :
Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col BALENNÉ et TRUBÉNISÉ chez votre chemisier spécialiste
THUAN THANH LONG
15, Rue du Riz - Hanoi
Agent à Namdinh :
BAIAR AU BON MARCHÉ
140-142, Rue de Hanoi - Namdinh

LÀNG XÃ

(Tiếp theo)

của HOÀNG-ĐẠO

V IẾT đến câu cuối cùng về tối tổ chức làng Annam, tôi thấy mỗi, đặt bút xuống bàn, lấy thuốc lá ra hút. Ngồi người trên lưng ghế, tôi mơ màng nghĩ ngợi. Khoi thuốc bay lên, rồi theo gió tạt ra ngoài cửa sổ.

Bỗng tôi giật mình. Trong khung cửa, tôi thấy hiện ra một người trẻ tuổi, nhàn nhạp, trông quen quen như đã gặp ở đâu rồi mà không nhớ ra. Người ấy chào tôi, rồi mỉm cười bảo:

— Mời ông lại xem qua làng tôi.

Vai vể, tôi đứng dậy theo người. Qua một quãng đồng, người ấy giơ tay chỉ về phía trước mặt, nói:

— Thưa ông đây rồi à.

Tôi nhìn, ngạc nhiên. Vì tôi không thấy một lũy tre cao vút, đứng chắn một góc trời như ở mọi làng khác. Lũy tre ở đây chỉ cao độ hai thước, và xén đều như một cái dậu của biệt thự một nhà họa sĩ. Sau lũy tre, mái tranh ẩn hiện trong cây, thỉnh thoảng, một ngọn cau vượt lên cao, in thân trắng lên nền trời xanh mịt.

Tôi đương mãi khen thầm vẻ đẹp kín đáo của cái làng ít có ấy, thì đã đến cổng làng. Cổng làng làm bằng tre, đơn sơ và thanh nhã. Ngay bên cạnh, là một căn nhà lá. Người trẻ tuổi nói:

— Mời ông vào điểm tuần trước đã.

Tôi theo người bước vào. Một người đứng tuổi, mắt sắc, thân thể vạm vỡ, ngồi ở một cái bàn nhỏ, đứng dậy nói:

— Kia ông lý. Mời ông ngồi chơi.

Người trẻ tuổi giới thiệu, trong khi tôi nhìn chung quanh. Đồ đạc đơn sơ, vài bản địa đồ treo trên tường, hai khẩu súng trường để trên giá, và một người phu tuần đứng sững bên cạnh.

Sau một vài câu chuyện, chúng tôi từ giả ông trưởng tuần gác thuốc. Tôi để ý ngay đến con đường làng, rộng rãi và giải đá. Tôi cố tìm cũng không thấy rác rưởi và những vũng nước bầy ở hai bên; tôi cũng không thấy lang thang những đứa bé nhem nhuốc, bụng ỏng như ở các làng khác. Tôi có cái cảm tưởng lạc loài vào trại của một nhà cao-sĩ. sạch sẽ và thanh khiết.

Càng đi sâu vào, cái cảm tưởng ấy càng rõ rệt. Hai bên lối đi, những dậu dưới, gừng, ớt đỏ thắp và xén đều, ngăn chia những vườn rau,

vườn chuối, cau, và núp trong lá cây là những gian nhà tranh cao ráo, mái xén phẳng, cửa sổ rộng mở ra như đón ánh sáng.

Tôi nghĩ đến những túp nhà lụp sụp, trong đó đồ đạc ngổn ngang, mạng nhện trắng đầy, mà tôi thường được trông thấy, và tôi nghĩ thêm:

— Chỉ sợ những nhà sáng sủa kia ở trong cũng ngổn ngang như thế.

Như đoán được ý nghĩ của tôi, ông lý trẻ tuổi mỉm cười và mời tôi vào một gian nhà để xem. Tôi chọn một căn nhà nhỏ nhất, bước vào. Đồ đạc đơn giản, làm bằng gỗ hoặc bằng tre, nhưng xinh xắn, hợp cảnh vật chung quanh. Một người đàn bà cho con bú ở trên một cái chõng tre. Cũng quần nâu áo vải như các người đàn bà nhà quê khác mà sao người này trông có vẻ sạch sẽ lạ. Cả đứa con cũng vậy. Tôi không thấy mặt mũi nó bẩn thỉu, mắt kém nhèm và mũi lòng thông như những đứa trẻ nhà quê.

Tôi quay lại ông lý trẻ tuổi, và tỏ lời khen ngợi. Người mỉm cười mà bảo tôi:

— Hãy mời ông đi xem nơi khác đã.

Chúng tôi từ tạ người đàn bà bước ra. Người trẻ tuổi đưa tôi đi xem khắp làng.

Đây là cái giếng chung, không hề ngo như các giếng khác, mà có xây mái ở trên. Nước giếng rất trong. Và ở chung quanh, tôi lấy làm lạ không có rác rưởi hay một đồng phân.

Đây là nhà trường. Một căn nhà lá, cũng như mọi căn nhà khác, duy có vẻ sáng sủa hơn đôi chút. Ở trong, một cái tủ đựng thuốc lớn, và ở cạnh, một vài cô con gái nhà quê đương nhanh nhẹn phát thuốc cho dân làng.

Đây là nhà trường. Cũng hai căn nhà lá học trò ngồi đầy cả. Bên cạnh có một căn nhà rộng hơn, đủ cả bàn ghế, nhưng không có người. Tôi lấy làm lạ, hỏi, mới hay rằng đó là lớp học ban tối: những người có tuổi, sau việc đồng áng, chiều chiều đến đây để học thêm, và đọc sách của thư viện của làng, cũng ở trong gian nhà ấy.

Bên cạnh nhà trường là sân vận động. Một khoảng đất rộng, có thể làm nơi cắm trại, cho đồng tử quân, có thể làm sân đá bóng. Tôi đến, dân làng xúm quanh lửa trại, xem trẻ em trong xóm nhóm lửa trại, vui đùa và ca hát: cái cảnh ấy, tôi thấy hiện ra trước mắt và lòng tôi trở nên ấm áp.

Giữa làng, tôi thấy một căn nhà lớn, đề mấy chữ: «hợp tác xã» ở trong, la liệt các đồ vật cần dùng cho nhà nông: cây, cuốc, lúa mấu, và cả đến những đồ vật cần dùng cho mọi người: muối, vải, diêm... Tôi hỏi người trẻ tuổi mới hay rằng hợp-tác-xã này của dân làng không phải chỉ là để bán lúa hội viên cho được giá, mà còn là để mua các phẩm vật cần cho dân làng theo một giá rẻ nữa: vừa là hợp-tác-xã sản-xuất, vừa là hợp-tác-xã tiêu-thụ.

Nhưng có một điều làm tôi ngạc nhiên. Là tôi không thấy đình làng đâu hết. Tôi chỉ thấy một căn nhà công cộng, nơi hội họp của hương hội. Hội mới hay rằng cái làng kỳ khôi này không có và đình cũng không có thành hoàng. Những ngày hội không phải là những buổi tế thần nữa, mà là những ngày kỷ niệm các bậc danh nhân trong nước. Và trong những ngày ấy, làng tổ chức những cuộc chợ phiên nhỏ vừa mua vui vừa lấy tiền giúp các việc cứu tế trong làng.

Đi xem xong mọi nơi, tôi vui vẻ ngợi khen ông lý trưởng trẻ tuổi. Ông ta nhún nhường trả lời rằng đó không phải là công của riêng ông, mà là công của chung những người trí thức trong làng. «Chàng tôi, ông ta nói, đã theo đuổi dân trong hàng mười năm, một chương trình định sẵn, đi từ việc nhỏ đến việc lớn, từ việc dân dị đến việc phức tạp. Không phải trong chức lát mà đem được sạch sẽ và vệ sinh đến thôn quê, làng của chúng tôi xưa kia cũng như các làng khác, bản thủ luộm thuộm. Chúng tôi đã nhẫn nại lấy lòng tin của dân làng, tự mình đến tắm rửa và cho thuốc các con trẻ, rồi dần dà dân làng mới hiểu biết thế nào là sạch sẽ, mới thấy cần có mỗi nhà một nhà vệ sinh, mới chung nhau làm giếng nước. Sau việc vệ sinh, đến việc giáo dục. Chúng tôi cũng vẫn theo một nguyên tắc: đi từ sự dẫn dụ đến sự phức tạp, và lúc nào cũng hết sức. Kết quả bây giờ kẻ cũng đã khá. Dân đã hiểu biết chút đỉnh, chúng tôi mới tính đến việc tổ chức: nào bỏ đình, lập nhà công cộng, lập hợp tác xã... Chúng tôi đường xa mười phần mới đi được một; ông đừng chê vội, chúng tôi còn đi nữa, cố làm cho làng chúng tôi sung sướng hơn lên mãi...»

Tôi còn đương nghe bỗng thấy nóng ở đầu ngón tay. Tôi nhìn tay tôi thì thấy tôi vẫn cầm diều thuốc lá hút dở, và cả người trẻ tuổi và cái làng kiêu mầu kia biến đi đâu hết. Tôi vẫn ngồi trong phòng, trước bàn giấy; lúc đó tôi mới biết là một giấc mơ.

Và trong khi chép lại những điều trông thấy trong mộng, tôi nghĩ thêm:

— Làng Annam có thể dần dà thay đổi ra những làng mới như thế kia được lắm. Chỉ cần h.ều biết, và muốn.

Hoàng-Đạo

DOCTEUR Cao Xuân-Câm

de la Faculté de Paris
Ancien Médecin Chargé de
l'Institut antivenérien de Hanoï
Chữa đủ mọi bệnh. Chuyên trị
Nội-thương và bệnh Hoa-liêu.

Khám bệnh tại:

152, Henri d'Orléans - HANOI

(Phố Cửa Đông, cạnh
hội Hợp-Thiện)

Có phòng khám bệnh.

Sách «NÓI CHUYỆN VỚI CON»
bán tại hiệu Thụy-Kỳ, 98, Hàng
Gai (Rue du Chanvre)
Giá 0,35 một quyển.

Trong vài ngày nữa sẽ có bán:

CHAY LOAN

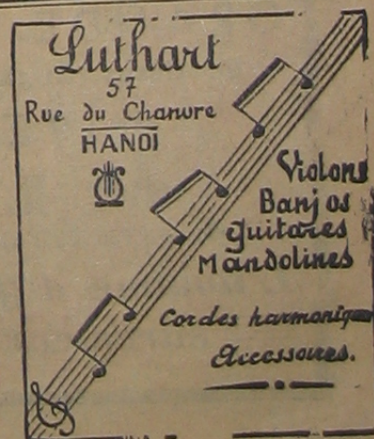
Tiêu-thuyết của: LƯU TRỌNG-LU
Giá: 0p.35 — cước-phí: 0p.21.

Một cuốn tiêu-thuyết mà bạn đọc sẽ nhận thấy nỗi khổ sở của dân thời loạn

EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE

TỔ VĂN ĐỨC, Directeur, 110, Rue du Pont en Bois - HANOI
Tổng phát hành: Trung kỳ: M. Lê thành Tuấn, 119 Bd Gia Long - HUẾ
Nam kỳ: Minh Phương, 15A, Cité Văn Tân - HANOI

Các bạn còn chờ gì nữa mà không đòi cho được cuốn NẮNG HẠNH VÀNG, tiêu-thuyết của Vũ Trọng - Can, bạn sẽ biết tại làm sao mà một công - nương Huế mới 17 tuổi, một trong trăm nghìn tài-liêu-nữ mơ-mộng xin-à - trời đã phải chết để đền phi mãt cái tuổi xuân
Giá 0p.40 — cước-phí 0p.21

TIN VĂN... VĂN của LÊTA

PHÒNG Triển lãm Mỹ thuật đã mở cửa.
 Tôi vội đi tìm những bài bình phẩm trong các báo. Nhất là trong các báo hằng ngày.
 Khiến phê bình mỹ thuật của mấy nhà phóng viên năm nay có vẻ biếng nhác.
 Thưa là đáng tiếc.
 Nhưng cũng thực là một cái may.

Đáng tiếc vì không có dịp cho ta cười. Những bài phê bình mỹ thuật trên mấy tờ báo năm xưa, thực vậy, đã cho ta được qua những phút vui vẻ đặc biệt.
 Ta vui như khi thấy một cảnh tượng vừa ngây thơ vừa ngộ nghĩnh.
 Thí dụ cái cảnh tượng một đứa trẻ chưa nói sỏi, mắt đeo kính trắng, đang đạo mạo gật gù trên những trang sách khổng lồ. Nó bắt chước người lớn chau mày, bĩu môi, thờ dài và rung đùi. Để thưởng thức những câu văn mà nó chưa biết đọc.

Đứng trước những tác phẩm mỹ thuật, mấy nhà phóng viên cũng lấy vẻ sành sỏi ngăm. Đôi mắt cũng nhấp. Cái đầu cũng cử động thông thả, nghiêng về bên nọ một tí rồi lại nghiêng về bên kia. Và cũng gật gù.
 Nhưng nếu ta lại gần hỏi:
 - Thế nào? Ngài cho bức tranh này thế nào?
 Thì ta sẽ nghe thấy những tiếng « ăm ừ » nước đôi, hoặc một câu hỏi lại:
 - Kia, ngài... Ngài vẫn mạnh giỏi đó chứ.

Ấy thế mà khi về nhà, người phóng viên cũng viết bài bình phẩm. Những bài bình phẩm thực dài, thực kêu, có giọng cảm khái, có giọng náo nùng, có cả một vài câu thơ. Và nhất là có một sự trống rỗng không bờ bến.
 Đại khái thế này:
 « Ngăm kỹ bức họa : « Tiếng đàn chiến », ta cảm thấy những nét tài tình và một thi vị man mác, chứa chan vẻ mơ mộng và một mối sầu thiết tha. »
 Hoặc:
 « Bức tranh « mùa xuân » gọi cho ta thấy rõ một mùa xuân êm ái. Họa sĩ khéo tô điểm những nét

hoa lá và cho ta thấy những tình thần tuyệt diệu của những màu đơn thanh. »
 Rồi « nhà phê bình » xoa tay bằng lòng.
 Ông chủ bút nhà báo lại bằng lòng hơn.
 Vì khiến thâm mỹ của ông cũng na ná gần như thế.

Những thứ văn đó không thấy xuất hiện nữa.
 Các nhà « phê bình » đã chán việc phê bình mỹ thuật. Cũng là một sự may mắn cho người đọc báo : vì cả đến sự ngỡ ngàng, nếu nhắc đi nhắc lại mãi, cũng hóa ra nhàm. Ta sẽ không buồn cười nữa.

Một bệnh mới.
 Ông Lưu Trọng Lư vừa tìm ra được một bệnh trong làng văn. Cái công phu nghiên cứu và cái vinh quang của sự tìm tòi kia không ai biết cho ông.

Bởi vậy ông phải nói lên cho mọi người biết.
 Nói đi nói lại, nói một cách trịnh trọng, một cách tha thiết và một cách hùng hồn.
 Nói hết chỗ nọ đến chỗ kia : trong *Tiểu Thuyết Thứ Bảy*, trong *Tao Đàn* và vừa rồi trong *Hà-Nội Tân Văn*. Tờ báo sau cùng này vừa ra mắt thiên hạ.
 Nhưng cái bệnh Lưu quân tìm được là bệnh gì thế?
 - Một bệnh mới lạ...
 - Phải nhưng bệnh gì?
 - Là bệnh... (tôi nói thực đấy)... bệnh... văn chương.

Cái gì? Bệnh văn chương?
 - Phải. Bệnh văn chương là... (Lưu quân bảo thế) là cái bệnh của người thích dùng những ước lệ về văn chương.
 Và những ước lệ về văn chương ấy là (văn lời Lưu quân):
 « Một anh trắng, một gòong nước, một tiếng đàn, một làn mây, một giọt lệ v. v. nghĩa là như trong bức tranh thủy mặc của Tàu... »
 Thế nào? Nghĩa là như trong bức tranh thủy mặc? Trong bức tranh thủy mặc, dù của Tàu chẳng nữa, lại có anh trắng, và nhất là lại có cả tiếng đàn?
 Hừm!

ÔNG CHÁNH AN - Tờ buộc anh phải « nhìn-nhận » đũa trẻ ấy.
THẦY BÓI - Bấm lạy ba tờ quan lớn, con mù từ năm lên ba.

Lưu quân nói đến bệnh văn chương mà!
 Bệnh văn chương là thứ bệnh của người thích dùng ước lệ về văn chương... và lại là thứ bệnh của người viết mà chẳng nghĩ gì.
 Khi đó, cái bệnh văn chương lại nặng thêm một biến chứng nguy hiểm.

Trước khi Lưu quân tìm ra được bệnh này, người khác cũng đã tìm thấy.
 Người khác ấy đã nhiều lần nói : « Không gì hại cho văn chương hơn là văn chương ». Và giản dị hơn, người khác đặt cho cái bệnh đó một tên gọn hơn : bệnh sáo.

Một ý riêng.
 Ý này là của ông Vũ ngọc Phan, nhà bình bút có danh ở *Pháp-Việt-Tạp-chí* xưa nay, và nhà chủ bút của *Hà-Nội Tân-văn* mới xuất hiện.
 Cái ý riêng ấy ngẫm nghĩ về tính hay của một quyển sách.
 Ông nói :
 « ... Theo ý riêng tôi, một quyển sách đã hay, dù thế nào cũng vẫn là hay... »
 Và nói thêm :
 « Nó hay ở cái thành thật ở lối quan sát, ở giọng bình dị, ở cách dò sáo, chứ không phải hay ở như nó thuộc về một loại nào, hay nó đã do một danh nhân nào viết. »

Nếu vậy tôi cũng có một ý, riêng và nhỏ : theo ý riêng tôi thì một người đẹp, đã gọi là đẹp thì thực là một người đẹp : đẹp ở miệng tươi, mắt xinh, khuôn mặt đều, bình thể vừa vặn, chứ không phải đẹp ở như bác mẹ người ấy làm quan to hoặc nhà làm tiền.
 Nhưng cái ý riêng này lại hóa ra ý chung mất.
 Lêta

PHÊ-BÌNH

ĐÔI BAN

« LOAN DỪNG » của NHẬT-LINH

VỚI một lối văn nhẹ nhàng ông mô tả những trạng thái thoy đôi trong lòng rất giỏi, những cân hững hờ nhưng nghĩa lý rất rõ chỉ làm thể văn của ông càng thêm dần đi và làm ta hiểu thuần lý thêm.
 Văn của ông lại đặc sắc là lúc nào cũng vui, với những câu trào-phúng nhẹ nhàng, ông tả cái nghèo nàn phát khóc lên được:
 Cận bảo em sao không thắp đèn.
 Hà em Cận trả lời : « Hết đèn từ đời nào còn gì. Em phải ăn mỗ. Được cái chỉ có mỗi món ăn nên để góp không sợ lẫn. »
 Thật là một câu trào-phúng lột cả một cảnh nghèo nàn làm ta cảm động!

« À anh Dũng này, sáng nay chị Loan sang đây chơi.
 - Có vừa nói chuyện rồi.
 - Thế à? Nàng cười khê một tiếng tiếp theo.
 - « Thế thì lại hết chuyện nói. Ngồi yên vậy. »

Chỗ này tác giả nói đến cái tình mịch mà có bé vai tình nhi nhảnh muốn phá tan, nhưng hết chuyện. Có nói một câu rất vui, nhưng ông Nhật-Linh đã khôn khéo, vì sau câu nói vui của cô gái vai tình, ta thấy một cái tình mịch sâu sa hơn, buồn tẻ hơn, thấm vào tận tâm hồn.
 Rồi cái cử chỉ nhỏ nhất ông cũng ghi chép lại, mà ta đọc thấy giá trị. Nào là lúc nhắm mắt lại tả hết cái chưa, nào là nhữ g lúc Dũng để tay lên cằm nhìn về phía Loan tỏ ý bảo im lặng nhưng chính thực là để hôn Loan. »

Những ý tưởng thiết thực dần đi ở gần ta hơn hết được ông để ý và ta có thể lột được cả tình thần từng người trong chuyện.
 Ông tả cái tình yêu của Trúc với Hà mới nhẹ nhàng làm sao, và cảm động làm sao. Tôi thấy lòng tôi se lại khi nghĩ cô gái vai tình kia biết mình sắp chết mà vẫn vui đùa.
 Cái cười để tả những sự đan đóm làm cho người ta phải khóc! Nghệ thuật ông Nhật-Linh hơn người ở đó...
 QUAN SƠN
 (T. T. N. số 16)

GRANDE EXPOSITION
 de tissus Anglais dernier cri pour
HIVER 1939
 chez **LEMUR**
 14, RUE DES CUIRS - HANOI
 L'homme difficile y trouvera
 sûrement son choix

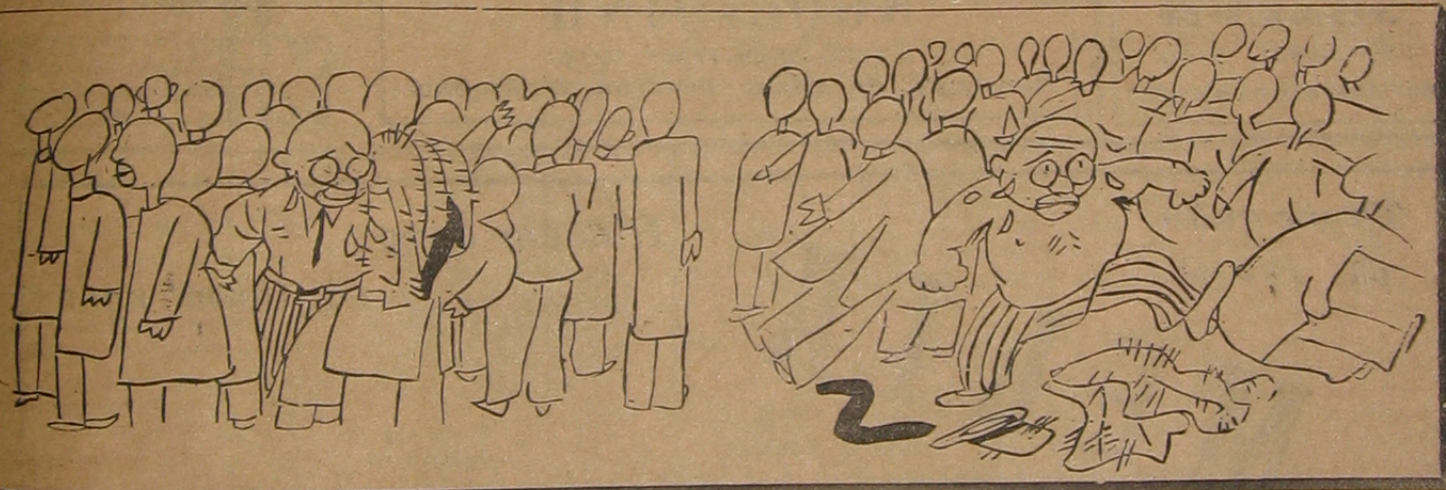
CHERCHER-VOUS...
 un Fournisseur en gros de Tricots et de
CHEMISETTES
 qui vous donnera livraison rapide de vos
 commandes les plus importantes ?
 Adressez-vous à la
Manufacture CU GIOANH
 68 - 70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI - TEL. 525

ĐI XEM TRANH Ở PHÒNG TRIỂN - LÂM

Tranh không lời

của TÔ-TỬ

N.N. nói chuyện

2) Tôi 26 tuổi, đã cần phải lập gia đình chưa. Hay để đến năm 30 giờ đi mới đủ đức tính của một người chồng hoàn toàn.
— Từ 18 tuổi trở ra đã lấy vợ được rồi, nhưng chỉ ông lại 26 đây là kẻ điếu kiện về tuổi, còn dẫu kiến để trở nên một người chồng tốt — như hoàn toàn thì ít có lắm — thì lại khác. Sức khỏe, địa vị chắc chắn, v. v.

HỘP THƯ

Có Diệp Thị Ái Mỹ, Fafoo. — Rất tiếc không thể đăng bức thư của cô trên báo được — vì không ích lợi gì. Xin chiều ý cô ở phần cuối, tất nhiên, và đăng mấy lời chỉ chính sau đây.

Câu chính. — Nhưng câu hỏi để tên Diệp thị Mỹ đăng ở mục N. N. nói chuyện, trong N. N. số 191 không phải là câu hỏi của chính người có tên ấy.

Tiện đây xin nhắc các bạn rằng mục này mở ra để giúp ích cho các bạn đọc — và ở đây chúng tôi trả lời các câu hỏi theo ý kiến của chúng tôi. Còn người nào có dạng ý gì khác, xin đừng gửi đến.

Ông Lý Ly (?) — Không trả lời ông vì câu hỏi không hợp lệ. « Không sao và là một cách hay » đối với ông, nhưng không tiện và mất thì giờ vô ích cho chúng tôi lắm. Ông muốn chúng tôi chia khó trả lời ông, sao ông không muốn chia khó để làm dễ dàng công việc của chúng tôi?

Danh Ưng, Huế — Câu hỏi như của ông đã trả lời nhiều lần ở mục này.

T. N. Thám, Hanoi — Câu hỏi của ông về việc riêng, xin miễn trả lời.

Muốn ăn các món cơm tây cho đúng vị, phải đến
Café Restaurant
JOSEPH
PHỐ BICHOT, HANOI
MỘT HÀNG CƠM ĐÀ NỔI TIẾNG

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOANG - NHƯ - TIẾP
Architectes diplômés P.L.G.I.
Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi
TÉL. 878

Áo con nít

Vinh - Long

Cần nhiều các nhà buôn Nam-kỳ

SAIGON
CHOLON
MYTHO
BACLIEU
TRAVINH
CANTHO
BIEN HOA
PHNOMPENH

Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ
58 Rue de la Citadelle 58 Hanoi

Đã có nhiều kiểu

MANTEAUX và VESTES 1939-1940

Quý bà, quý cô sẽ được vừa ý về: mọi phương diện và chắc chắn có áo đẹp mặc.

CHỈ LẠI HIỆU MÀY CÓ TÍN NHIỆM VÀ CÓ THỢ CHUYÊN MÔN

Au chic tailleur
NGỌC-ĐÌNH

70, RUE JULES FERRY, HANOI

Marchand de tissus Français & Anglais

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1939

CABINE

PROPHYLACTIQUE

du Docteur HÏ

Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris

Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanen-
ce la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs con-
tre les maladies vénériennes
(Đề phòng bệnh hoa-liêu)

N. 2, RUELLE HỘI-VŨ

CHỈ GIÙM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khò khắc, ho có đờm trắng, xanh vàng, hơi thở, bình nhơn có khi bị hành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ Trịnh Hải Long (nội tử ông đốc học hào). Thuốc đã cứu đặng muôn ngàn người. Có 2 thứ (thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông:

TRÌNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole
Villa n. 110 rue Vassoigne
Tândinh, Saigon

95%
Như-mỹ
đều Quốc-Giới
ngay hình-kính

NHUNG
CÁI KHÓ CHIU
AY CÓ THỂ
TRANH ĐƯỢC
MỖI THANG
ƯÔNG TRƯỚC
1 HỘP

BẠCH
ĐIÊN
HOAN
ĐIỀU-KINH, SỮA HUYẾT

VŌ ĐÌNH ĐAN
CHOLON-SAIGON-P.PENH
AN-HOÀ: 8 CANTONNARD
HANOI

Thuộc quần
và xì - gà

Hút êm động

và thơm ngon

MELIA

ĐẠI-LY ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

THU NỬA TIỀN

đặc biệt trong một tháng. Uống tức từ 1p. đến 18p. Sửa diện người từ 2p. đến 10p. Ràng đen đánh trắng ruộm đen.
Rõ, sọc, lồi lùm, lang, son, vết thâm sửa hết bằng độn hay thuốc Tóc dài, ruộm tóc đen, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lông gàu, lông mi dài cong, chững cả (hỏi hỏi, không còn vết thâm, không còn phát lại) tốt sản nơi mặt, đều giá 1p. 2p. 3p. một hộp — Thuốc làm massage (sọc sần) Tóc mọc; rậm má, sọc, lông mày mọc thêm, vết son trám đen, gãy, bèo, nở vú (tròn đẹp mãi) đều giá 2p. 3p. một hộp — Nốt ruồi, nốt cơm, răng trắng, nẻ da, bờ nách 0p.50, 1p. một hộp. Trị da rạn, nước nhờn nát đẹp sần đều giá 1p. 2p. một hộp — Thuốc trẻ đẹp lại tươi da xanh tóc (uống) 1p. 3p. một hộp. Díp, dao, kéo Massocin 30p. một da cao xu. Máy uốn lông mi 0p.50, 10p. Máy; ọi bút chì — Bút đủ để sửa sắc. Xa xỉn Trh hca giao ngay

Tác-nhang: Bồi thí nghiệm ngay tại Mỹ-viện trong 5 phút thấy hiện bản nổi đen

Làm mịn tươi da mặt. Tác-nhang không phát lại nữa. Giá 2p. — 3p. — 5p. một hộp.

ĐA TRẮNG MỊN TƯƠI ĐẸP MÃI 2p. 3p. MỘT HỘP.

Mỹ-viện Amy
26, Hàng Than — Hanoi

Các hiệu thợ cạo nên mua máy uốn tóc giá từ 100p. đến 2000p.; nếu mua, dầy luôn ách uốn.

Sữa
NESTLÉ
Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỡi xin không mất tiền quyền sách dạy cách nuôi trẻ của bác sĩ Vidal soạn ở hãng NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55 HAIPHONG

Quần áo dệt Cécé có đủ các hạng

Chemisette — Maillot de bain — Pull'over,
Gilet croisé — Gilet dame — Elouson.
Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas
Scout — Chandail — Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hãng dệt

Cu Chung

100, Rue du Coton
HANOI

Thưa quý ông,
Thưa quý bà

Khi sinh nở, lúc thế (hàng)?
Hoa-Kỳ Rượu-Chối soa nào khỏi
Tê chân, chấy máu, dết tay?
Cảm hàn, cảm thử soa ngay khỏi liền!

Hộp lớn 135 grs. : Op.60
Hộp nhỏ 75 grs. : Op.35

Hỏi ở các nhà Đại-lý:
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

Vi trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Lâu, Giang-Mai, Ha-Cam đều có những giống trùng rất độc, làm hại thể chất (Móng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rứt gán, Lê loét, v. v...) và nguy cả tinh thần) Nọc độc lam di lỵ đũa nói giồng. Chỉ có:

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUÉ - HANOI

Từ phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan chữa được khỏi rất nọc. Thuốc lỵ Op.60, Giang-mai Op.70, Hạ cam Op.30 một hộp, uống một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh,

VIÊN ĐÔNG LẬP BỒN

Hội Đông-Pháp và danh hùng vốn 4.800.000 phật liang, một phần tư sẽ góp rừ Công ty hành động theo chỉ dụ ngày 12 tháng tư năm 1916. Đăng bạ Handel số 47 Món tiền lưu trữ: 1.154.878p.47

Linh đến ngày 31 Decembre 1938 để hoàn vốn lại cho người đã góp

HỘI ĐÔNG PHÁP SÁNG LẬP NÊN RỜI HỘI LẬP BỒN TO NHẤT HOÀN CẦU: HỘI SÉQUANAISE LẬP BỒN

Tổng Cục GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐÈ DÀNH TIỀN
HẤT BỘNG SẢN CỦA BÀN-HỘI Ở HANOI
M-33 Phố Paul-Bert—Giấy số 892

QUẢN LÝ Ở SAIGON
63, đường Kinh-Lập — Giấy số 71.8

Số tiền mà bản hội trả cho những người trúng số hay bán lại phiếu (tính đến cuối tháng SEPTEMBRE 1939) là: **1.170.270\$72**

KỶ XỔ SỐ HỮU BẢY MƯƠI SAÛ

Những số trúng ngày 23 NOVEMBRE 1939
Xổ hồi chín giờ sáng tại số Quai số 68, đường Kinh-lập (đ Charner) Saigon.
Do M. Frauchini cố-vấn Hội-đông Thuận-địa và Hội-viên Đại Hội-nghi ở Saigon, chủ-tọa, các ông Rongni, ở Saigon, Luong-Quang, Bang-trưởng hàng bang Quảng-đông ở Saigon, Hồ Phu Quái, Hội-viên Quản-hạt, Tổng Long-hung-trang, Cholou và Trần văn-Phân, chủ nhả m y của Chedem, Cholou, dự tọa.

CÁCH XỔ SỐ — Theo thể lệ của hội thì những phiếu đã đóng tiền được dự cuộc số hàng tháng. Trong 3000 số thì được một số chung về hạng phiếu "A" và "A.T" khi chúng thì được hoàn ngay vốn; về cuộc xổ số miễn trừ cho hạng phiếu A.T. cũng theo cách thức đó. Mỗi bảng bốn bánh xe kiểu « FICHET » — bánh xe đầu có từ 0 đến 9 còn những bánh xe sau có từ 0 đến 9. Vợt mỗi lần quay, con số ở các bánh xe ra chỉ số thay đổi từ 0 đến 9999.

- Lần mở đầu từ quặng 0 đến 2999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.
  - Lần mở thứ hai từ quặng 3000 đến 5999 đem cộng 3000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.
  - Lần mở thứ ba từ quặng 6000 đến 8999 đem cộng 6000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.
  - Lần mở thứ tư từ quặng 9000 đến 11999 đem cộng 9000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.
  - Lần mở thứ năm từ quặng 12000 đến 14999 đem cộng 12000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.
- Rồi cứ theo cách thức trên mà mở.
Về cuộc xổ số gần hội thì trong 30.000 phiếu đã đóng tiền tháng: mỗi mở một số trúng. Cách thức mở cũng như các cuộc xổ số khác dự phải dùng thêm một bánh xe kiểu « FICHET » có từ số 0 đến số 9.
Lần mở đầu từ quặng 0 đến 29.999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.
Lần mở thứ hai từ quặng 30.000 đến 59.999 đem cộng 30.000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng khi những phiếu phát hành không quá 60.000.

Những phiếu trúng nhận theo số đã quay ở bánh xe ra	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	SỐ TIỀN HOÀN LA
---	------------------------------	-----------------

TARIF "A"

Những số đã quay ở bánh xe ra: 2167-2755 453-1145-350-1858-1960-1152-1230-616-774-551 1429-199-2862-1565-1662-2176-1610-2568-1466-1478-43-1174-2728-2478-639-2266-1411.		
55.610	M. Ly Phát, buôn bán ở Bactre, phiếu 500p	500\$
77.478	M. Ng. v. Thuân, nghiệp chủ ở Hadong, phiếu 500p	500.
78.639	M. René Père Đông, linh mục xứ Trảng an, Huế, phiếu 500p	500.

ANCIEN TARIF

Lần mở thứ nhất: Hoàn vốn bội phần		
Những số đã quay ở bánh xe ra: 24683-12470.		
Phiếu đã xóa bỏ ở Saigon		
Phiếu đã xóa bỏ ở Saigon		
Lần mở thứ hai: Hoàn nguyên vốn		
Những số đã quay ở bánh xe ra: 1116-767 2131-308-842-1403-1354-2721-257-2450-1063-2774 468-838-1966-2163-1701-352-1435.		
Lần mở thứ ba: Khỏi phải đóng tiền tháng		
Những số đã quay ở bánh xe ra: 1711-26-2-2572-729-251-1716-1670-275-477-2251-1148-1034-1548-2571-569-2465-1.03-1640-861.		

Khi trúng số thì chủ về cư việc giao tại cai vé tiết-kiệm và lãnh tiền ngay đủ số bạc nguyên hiện.
Kỷ xổ số sau định vào ngày 28 DECEMBRE 1939, hồi 9 giờ sáng, tại số Tổng-cục (Bà-Đông-Sun của bản-lội) 30-32, phố Tràng-tiền, Hanoi.

CÁC NGÀI CÓ MUỐN một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải bỏ dành một số tiền nhỏ
Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to thì
CÁC NGÀI NÊN MUA ngay thứ **"TITRE A"** của bản hội từ lúc mới mua về **VÉ TIẾT-KIỆM MỚI** được lãnh 50%. về tiền là
Người chủ về gây vốn bằng cách góp tiền từng kỳ trong một thời hạn có thể kéo dài đến 25 năm tùy theo ý muốn mà có thể lãnh ngay số vốn ra, nếu về mua trúng ở trong các kỳ xổ số hàng tháng, hay cùng lắm đến hết hạn về.
Ngoài số tiền vốn đã cam đoan, chủ về còn được hưởng theo tiền lời càng ngày càng tăng lên

Ví dụ: góp mỗi (một số vốn có bảo đảm)

tháng 30\$ đẽ gây (ít nhất là	12.000\$
20.	8.000.
10.	4.000.
5.	2.000.
2.50	1.000.

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I. D. E. O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

- Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.
Articles «RECLAME» vous permettant de faire des économies :
- Cahier de Brouillon «RECLAME» 100 pages . . . 0\$12
  - Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . . 1.70
  - Ramotte de 100 — — quadrillé multiple . . 1.20
  - Plumier laqué, couvercle chromos 1.20
  - Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces . . . 0\$88 & 0.48
  - Compas plats nickelé réversible double usage . . 1.18
  - — — en pochette . . 3\$25 — 2.20 & 1.65
  - Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir 0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE HANOI - HAIPHONG

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

POUDRE TOKALON

« Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao hồ-cốt, tặc-kê, Sâm, Nhung, Tầm-giê cây gấu cao Kim-anh, Cam-khởi tử. Tô-hợp-hương, Đông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc bổ quý-giá theo trong bài thuốc Trường-sinh Gia-truyền chế luyện thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang lốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngon tuyệt-trần, không có rượu thuốc, rượu bỏ nào ngo hăng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh-thần minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bổ tinh, sinh huyết, nhan sắc quang-nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau như kẻ dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả : Những người đau mới khỏi, các bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước đục người bị bệnh ngã nước, bệnh phồng-tích, bệnh ho, hen, suyễn, bệnh thổ, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mắt cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không được, bệnh đ-tiêu, mộng-tinh, thận hư, đau lưng, bốc hỏa, các ông giao-hợp yếu, các bà huyết sấu, kinh không đều, ra khí hư, những người đại-tiểu không đều, nước tiểu không trong, uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG : Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (lítre). Hộp nhỏ (giá 0p.35, ngâm thành một chai (lítre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bỏ này đáng giá 3p.00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, muốn tốt, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (apéritif) rất quý để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bổ, mà lại có đủ sức trừ được các bệnh như đã kể trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều không say, không mệt, không bốc như đầu thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phụ lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bỏ bao sáp đi. Xin nhận kỹ hiệu phật 12 tay, có chánh-phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khê

Nhà thuốc Hồng-Khê

Tổng-cục tại 88 Route de Huế (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại-lý các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt Nam đã được thưởng bội-tích vàng và bằng cấp ban khen. Mua thuốc Hồng-Khê, xin nhận kỹ dấu hiệu phật 12 tay có chánh-phủ chứng nhận kẻ lên thuốc giả. Có biểu sách Gia-Bình y-được và Hoa-Nguyệt Cầm-Nang. Có gửi lịnh-hóa giao-ngân đi các nơi.

Imp. Thụy-Eý, Hanoi Tél. 869

CHIỀU

TIỂU-THUYẾT CHƯA HÈ IN VÀ ĐÀU TIÊN IN THÀNH SÁCH
Của : NGUYỄN XUÂN-HUY

— Một cuộc đời mà đối người trong chúng ta đều đã từng sống —
— Một giấc mộng mà trong nõi lòng chúng ta đều đã thấy tàn —
Nhưng... cứ mỗi khi chiều xuống bằng-không thì chúng ta đều thấy thiết-tha nhớ lại, và lòng rười-rượi buồn theo với bóng chiều rơi —

Một tiểu-thuyết viết bằng một lối văn dung-dị và nhẹ-nhàng — cái sở-trường của tác-giả « NẮNG ĐÁO », « DUYÊN BÍCH-CẦU » — để tả những cảm-giác và cảm-thích rất tế nhị. Đầu năm này này sẽ có bán, mỗi cuốn 0p.40. Mua buôn mua lẻ hỏi nhà in Lê-Công 96, Route de Huế, Hanoi.

Đang in « MỘT THÁNG VỚI MA » tiểu thuyết của Lưu Trọng-Lư, « TÌNH VÀ LUY » tiểu thuyết của Lê Văn-Trương.

Có bán « Những sự bí-mật của Hà-thành » 560 trang 1p.15, tiểu thuyết Hanoi rất ly-kỳ — « Lá huyết-thư » 590 trang 1p.10, sách-tiểu thuyết rất cảm-động. — « Đẳng Hắc-Long » 272 trang 0p.50 — « Do thám Nhật » 416 trang 0p.80, bộ truyện tranh-thám về Trung Nhật chiến-tranh hiện nay. — « Võ Đẳng hào-biếp » 528 trang 1p.00 — « Vạn lý tình hiệp » 448 trang 0p.80, hai bộ võ hiệp có danh tiếng của Tào, thi-sĩ Trần Tuấn Khải dịch thuật — « Nam quốc Y khoa » 0p.25, có gần 300 đơn thuốc gia truyền tự mình chữa lấy các bệnh bằng thuốc Nam được khỏi — « Giết mẹ » của Vũ Trọng Phụng dịch, 0p.20 và « Ngoại Tinh » của Vũ Trọng Can 0p.40. Tiểu Thuyết Thứ Năm trọn bộ 45 số, từ số 1 6 Octobre 1938 đến số 45, 31 Octobre 1939, đóng làm một cuốn 3p.00. Đại lý mua nhiều được 25-1, gửi C. R. không phải chịu cước, mua lẻ phải trả 12a trước (bằng timbre cũng được) thêm tiền recommandé.

Le Gérant Nguyễn k. Bôn